

WYATIS

Published Monthly by
Knights of Lithuania
366 W. Broadway,
SO. BOSTON 27, MASS.

DIEVUI IR TĖVYNEI

Year's subscription: U. S. and
Canada \$3.00; foreign \$3.50;
single copy 30 cents.

EDITOR — ANTANAS VAIČIULAITIS 2087 No. Main Ave., Scranton 8, Pa.
ASST. EDITOR — PHYLLIS GRENDAL 366 W. Broadway, S. Boston 27, Mass.

Knights of Lithuania Supreme Council Officers 1949-50

REV. J. C. JUTKEVIČIUS, Spiritual Director 153 Sterling St., Worcester 4, Mass
JACK L. JATIS, President 6822 S. Rockwell St., Chicago 29, Ill.
AL WESEY, Vice President 102 Maple St., Great Neck, N. Y.
BERTHA CIOCYS, Vice President 186 Congress Avenue, Providence, R. I.
SYLVIA RACZKUS, Recording Secretary 6442 S. Artesian Avenue, Chicago 29, Ill.
DOROTHY MILLER, Financial Secretary 210 Richmond Avenue, Dayton 6, Ohio
PHILOMENA REKASIUS, Corresponding Secretary 4545 S. Fairfield Avenue, Chicago 32, Ill.
FRANK GUDELIS, Treasurer 129 Rita St., Dayton 4, Ohio
HELEN C. PINKIN, Trustee 81 Grove St., Elizabeth 2, N. J.
JOHN P. CONTONS, Trustee 30 Vinton St., South Boston 27, Mass.
KONSTANT J. SAVICKUS, Legal Advisor 4107 S. Archer Ave., Chicago 32, Ill.
STANLEY K. GRIGANAVIČIUS, Art. Dept.

Ritual Committee

ANTHONY J. YOUNG, Esq. 315 "E" St., So. Boston 27, Mass.
LONGINAS L. SVELNIS, 163 "I" St., So. Boston 27, Mass.
VICTOR ANCHUKAITIS, 127 "G" St., So. Boston 27, Mass.

Lithuanian Affairs Committee

REV. JOHN C. JUTKEVIČIUS, Chairman; JOSEPH MATACHINSKAS, New England District;
ANNE M. KLEM, New York - New Jersey District; PETRONELLE ZELINSKAS, Ohio - Michigan Dist-
rict; WILLIAM KOLIČIUS, Pennsylvania District; EDWARD LUKOŠAITIS, Chicago District.

Honorary Membership Committee

LEONARD SIMUTIS, Chairman; JACK L. JATIS, Secretary; ANTHONY J. MAZEIKA, FRANK
RAZVADAUSKAS, KASTAS ZAROMSKIS.

**Auka Tėvynei yra kartu auka ir Dievui. Kova už Tėvynę yra šventa kova.
Jos ir Dievas nori, nes visos tautos yra sutvertos būti laisvos. Kiekvienas laisvės
grobikas ir laisvų žemių pasisavintojas yra Dievo nustatytos tvarkos griovė-
jas ir tuo būdu Dievo priešas. Juo ilgiau nepailsim aukodami Tėvynei, juo ti-
kriau laimėsime laisvę ir juo geriau patiksime Dievui.**

M. Krupavičius

All correspondence should reach the editorial offices by the 15th of the month preceding the next
issue. Correspondents may use pen names, but all correspondence must bear the signature and address
of the writer. The editor assumes no obligation to return any material not solicited.

Entered as Second Class Matter June 10, 1943 at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of
March 3, 1879.

PREL. M. KRUPAVIČIAUS ŽODIS VYČIAMS

Labai norėjau būti jūsų seime, bet mano pareigos, sunkios ir atsakingos, laiko mane Europoje. Aš esu su jumis širdimi ir siela. Aš, mano brangūs Vyčiai ir Vytės, ir šiandien su jumis bendrauju, nepaisant erdvės, nepaisant tų plačių jūrų ir aukštų kalnelių. Aš tiesioginiai kalbu iš ten į jūsų širdis, nes manoji širdis ir jūsų širdis kalba ta pačia kalba ir mūsų lūpos gieda tą pačią raudą, o netrukus ateity užgiedos linksmą pergalės dainą.

Mano brangieji Vyčiai ir Vytės! Jūsų rankose kaip jaunimo yra taip pat ir lietuvių tautos likimas šičion Jungt. Amerikos Valstybių padangėje. Nuo jūsų priklausu, ar mūsų visuomenė, dabar lietuviška, pasiliks lietuviška, ar ji pasiliks nebelietuviška. Tai yra jūsų rankose. Ir kadangi nuo jūsų ta ateitis priklausu, jūs esat atsakingi už ateitį.

Jūs, mano brangieji Vyčiai, matot, kad mūsų visuomenėje, Amerikos visuomenėje, toli gražu ne viskas tvarkoj lietuviškoj srity, mūsų lietuviškoj šeimoj. Jūs, mano brangieji Vyčiai ir visas Amerikos jaunime, matot taip pat, kad yra labai silpnų vietų. Atrodo, kad lietuviškąją sielą, lietuviškąją širdį pradeda keisti kita širdis ir kita siela — nelietuviška. Atrodo, mes kaip ir traukiamės iš savo pozicijų, užleisdami kitiems jas. Šičion yra tas didysis uždavinys mūsų jaunimo, kuris kaip tik tai turi pasakyti: "Gana!" Turi pasakyt ir garsiai sušukt: "Jaunime, Lietuvos Vyčiai, Lietuvos ritieriai, mes turim apgint savo garbę!" O apginsim savo garbę tik tai tada,

jeigu neleisime nei vieno colio lietuvišty susilpnėti ir išnykti iš mūsų padangės.

Tepadeda jums Dievas atlikti didįjį uždavinį — apsaugoti Amerikoje lietuviškumą ir užtvėnkinti kelius nutausti tam lietuviškumui. Tepadeda jums Dievas gražinti lietuvių kalbą į lietuviškas šeimas. Tai atlikę, jūs atliksit didįjį uždavinį, kuris dabar stovi prieš jūsų akis, į kurio atlikimą šaukia jus tėvynė.

Valio Lietuvos Vyčiai ir Vytės! Ligi pasimatymo laisvoj Lietuvoj!

KARŽYGIŠKOJI MANO TAUTA!...

Dr. J. Leimonas

Slenka amžiai, o jų bėgy turi ir lietuvių tauta savąjį kelią. Jis yra skirtingas nuo kitų tautų gyvenimo kelio. Jis siekia senų, senų laikų ir dingsta amžių glūdomose.

Šis kelias labai vingiuotas ir išrašytas garbe, kančia, krauju ir karžygiškais darbais. Tai gyvojo lietuvių gyvenimo raštas.

Kada lietuviai prasiskynė sau kelią į Baltijos pajūrį, į Nemuno paupį, mums tiksliai nežinoma. Pasauliui lietuvių tauta daugiau išryškėjo tuomet, kai jis ją pajunta besigrumiančią, ypač rytuose ir vakaruose, kad savo gyvybę ir žemę išlaikytų.

O kai lietuvių pulkai prasiveržia iki Maskvos ir Juodųjų jūrų, kai jie sutramdo vakarų Europą užlieti besiveržiančių mongolų galybę, kai ties Žalgiriu sutriuškinama vokiečiai ir jų sąjungininkai, tuolaikiniai pasaulio galiūnai šiai karžygiškai lietuvių tautai pagarbiai savo galvas nulenkia.

Slenka amžiai, o lietuvis kovoja su priešais,

purtosi svetimųjų piktų užmačių, jų pinklių, grumiasi su gyvenimo negerovėmis, dirba ir dainuoja, niekad beviltiškai galvos ir rankų nenuleisdamas. O žiaurusis gyvenimas, kaip audringas vandenynas, daužo Lietuvos krantus, kartais visą kraštą savo bangomis užliedamas.

Bet lietuvis, kaip vandenyne kyšanti uola, nors bangos jį ir žiauriausiai daužytų ir skandintų, vis stovi nepajudinamas, tai aukščiau ir plačiau iškildamas, tai, toks pat neįkandamas, jose giliau pasinerdamas.

O kokia tu didinga ir karžygiška esi, manoji lietuvių tauta, kuri savoj tylioj kančioj ir kantrybėj pareikšti nuostabesnės narsos ir galybės, negu karžygiški pulkai kovų laukuose!

Bet štai dar prašneka du paskutiniai gyvenimo laikotarpiai. Kas matė lietuvių tautą nepriklausomybės kovų metu, kai ji iš karo ugnies ir dar rūkstančių griuvėsių pakilusi, su rusu-bolševiku, vokiečiu ir lenku susigrūmusi, į laisvę, nepriklausomybę per kruvinas kovas išsiveržė,

Pr. Naujokaitis

Dr. Vincas Kudirka

(Minint 50 metų sukaktį nuo jo mirties)
Gyvenimas ir asmuo

Šių metų lapkričio mėnesį suėjo 50 metų, kai Naumiestyje mirė Dr. Vincas Kudirka, vienas iš žymiausių lietuvių pereinamo amžiuje. Jo svarba ir įtaka pasiliko ligi mūsų dienų. Jis yra švyturys, kovojęs prieš lietuvių tautos priešus ir savo kraštą vedęs iš priespaudos į šviesesnius laikus. Jis paliko nemaža reikšmingų raštų, kurių tarpe ir tautos himną — „Lietuva Tėvynė mūsų“.

Šiandien, kada lietuvių tauta veda dar aštresnę kovą su priešu, kada mūsų žemė yra patekusi į gyvybės ar mirties grumtynę, mums juo svarbiau pažinti didįjį savo šalies vyrą ir kovotoją — Dr. Vincą Kudirką — ir iš jo pasisemti jėgų bei ištvermės.

Red.

Vincas Kudirka gimė 1858 m. gruodžio 31 d. Paežerių kaime, Vilkaviškio apskrity. Mokėsi Paežerių pradžios mokykloje. Baigęs Marijampolės gimnazijoje 6 klases, tėvo verčiamas, buvo įstojęs į Seinų kunigų seminariją. Ten pabuvęs dvejus metus, vėl grįžo į Marijampolės gimnaziją. Ją baigė 1881 m. ir nuvyko į Varšuvos universitetą — pirmiau į filologijos fakultetą, vėliau į medicinos. Policijos sučiuptas, buvo pasodintas į kalėjimą ir pašalintas iš universiteto. Tik po 2 metų vėl sugrižo.

1890 m. baigė medicinos mokslą ir apsigyveno Šakiuose. Dėl žydų boikoto turėjo apsigyventi klebonijoje, o ligonius priiminėti klėtyje. Šakiuose išbuvo iki 1894 m. Vasaras praleisdavo

tas sunkiai ras kitą lygų šiam karžygiškumui pavyzdį.

Kas mato, kaip herojiškai paskutinio karo ir šių baisių okupacijų laikotarpiu lietuvių tauta vis dar gina savo laisvę ir savo tautos gyvybę, tas jai giliausia nuostaba nusilenks ir ją pagerbs.

Mano brangioji šalie, manoji didvyriškais žygiais spindinti tauta, pilna gražiausių melodijų dainų ir pasakų, koks tavo sūnus gali tavęs nemylėti ir tavimi nesididžiuoti, kai tavo gyvenimas ir tavo žygiai dvasios deimantais šviečia.

Aš tikiu tavo nepalaužiamą gyvybę, tavo didžiąją misiją žmonijos gyvenime ir tavo gražių rytojumi.

Aš jaučiu, kad tu neši tokią didžiąją žmonijos aukos dalį, kuri gali būti skirta tik pačioms tauriausioms tautoms, vertoms Kristaus kryžiaus kančios.

Kaip šventojo gyvenimas, darbai ir kančios kelia ir skaidrina gyvenimą, taip lygiai yra didis ir vertingas ir tavasis erškėčiuotas, karžygiškoji mano tauta, gyvenimo kelias.

Dr. Vincas Kudirka

Plokščiuose pas P. Kriaučiūną. Buvo kartą po padarytos kratos pasodintas 10 dienų į kalėjimą. Dėl sunkių gyvenimo sąlygų V. Kudirka jau sirgo džiova. Tarp 1894—97 m. su pertraukomis buvo išvykęs gydytis į Krymą ir Adrijos pajūrį, bet jau neišgijo. Nuo 1897 m. apsigyveno Naumiestyje ir atsidėjo tik literatūriniam darbui.

Mirė 1899 m. lapkričio 16 d. Palaidotas Naumiesčio kapinėse. Ant kapo pastatytas nulaužto ąžuolo formos akmens paminklas. Paminkle įrašytą Lietuvos himno posmelį „Tegu saulė Lietuvos...“ žandarai iškaldino.

V. Kudirka buvo nepaprastai turtingos dvasios ir nepalaužiamos valios žmogus. Jo gyvenime yra daug dramatiškus momentus. Nepaprastu visų savo jėgų įtempimu per paskutinius savo gyvenimo 10 metų padaro Lietuvai tiek, kiek kitas per visą savo amžių nebūtų stengęsi padaryti. Nuo 1885 m. aktyviai pasireiškia lietuvių spaudoje, 1889 m. jis pats įsteigia „Varpą“, daugybę puslapių pats prirašo, verčia į lietuvių kalbą didelius literatūros veikalus, visomis jėgomis žadina lietuvių tautinę sąmonę, grindžia visai realius pagrindus Lietuvos prisikėlimui.

Ypatingai jaudiną yra paskutiniai V. Kudirkos gyvenimo metai. Ligos palaužtas, gulėdamas lovoje, jis be pertraukos rašo ir rašo. Čia pat uždegta žvakė, kad atėjus žandarams, galėtų sunaikinti pavojingus rankraščius.

V. Kudirka buvo švelnaus, linksmo būdo. Mėgo draugiją, pasilinksminimus, šokius, dainas. Pats gerai griežė smuiku, sugebėjo kai ką komponuoti, gražiai piešė, turėjo gražią rašyseną. Susirinkimuose, kur svarstomi svarbesni klausimai, V. Kudirka būdavo nekalbus. Gydytojo profesijos nemėgo. Buvo minkštos sielos. Gyvenimo pabaigoje teturėjo tik vieną palinkimą — dirbti...

Publicistika

V. Kudirka „Varpe“ buvo įvedęs „Tėvynės Varpų“ skyrių, kurį jis pats prirašydavo. Tai bu-

vo visokio dydžio straipsniai, liečia aktualiūs Lietuvos gyvenimo reiškinius, parašyti su visu V. Kudirkos temperamentu, nuspalvinti gyvu autoriaus jausmu.

Štai kaip charakterizuoja V. Kudirkos publicistiką prof. V. Mykolaitis. "Kudirkos asmuo "Tėvynės Varpuose" gyvena su visomis savo turtingos dvasios atošvaistėmis. Aštrus pastabumas, gyvas reagavimas į gyvenimą, blaiva, greitai orientacija, impulsyvi siela, humoras ir satyra, lengvas šypsniškas ir rusčiai apsiniaukęs veidas kaitaliojasi "Tėvynės Varpu" lapuose".

Pagrindinė visos publicistikos mintis — vieningai ir išsižadant asmeninių reikalų kovoti su negerovėmis.

Didžiausia anų laikų negerovė buvo rusų priespauda, rusinimo ir pravoslavavimo politika. V. Kudirka demaskuoja rusų valdžios tikslus, iškelia rusinimo pavojų, einantį per mokyklas, ypač per naujai pradėtas steigti cerkvinės mokyklas, per cerkvėse pradėtus sakyti lietuviškus pamokslus. Parodo rusų valdininkų moralinį žemumą, palinkimą į kyšius, į karjerizmą, jų tamsumą ir daromas žmonėms skriaudas. Ypač daug medžiagos V. Kudirkos publicistikai duoda skaudžioji Kražių tragedija (1893), prie kurios nagrinėjimo jis pakartotinai grįžta keletą kartų.

Gal pikčiausiai V. Kudirka pliekia šnipus ir išdavikus. Juos vadina šungalviais ir ragina lietuvišką visuomenę kovoti su jais visuotinio boikoto būdu, nutraukti su jais bet koki bendravimą.

Dėl nutautinimo kalti pirmiausia patys lietuviai. Nutautimas prasidėjęs nuo pavardės iškraipymo, o toliau eina nenoras lietuviškai kalbėti ir, pagaliau, gėda prisipažinti lietuviu. Ypač V. Kudirka bara inteligentus, kurie savo kalbą pakeičia svetimomis. Mišrios šeimos klausimą V. Kudirka laiko pačia opiausia lietuviškos visuomenės žaizda. Taip pat V. Kudirka atkreipė dėmesį į tai, jog turėtų būti sudarytos tokios sąlygos, kad lietuvė motina savo vaikams įdiegtų ir tautinę sąmonę.

Čia iškeltos tik pačios pagrindinės V. Kudirkos publicistikos temos. Bet jų buvo tiek daug, kiek platus buvo ir pats gyvenimas. Kiekviena "Varpo" numeryje V. Kudirka be jokių įžančių liedsdavo pačius opiausius gyvenamojo momento klausimus ir juos sprendavo be jokių kompromisų. Be to, jo publicistika buvo gyva, pilna humoro, nuoširdaus jausmo, išmarginta vaizdingais posakiais, giliai paties autoriaus išgyventa. Iš to matome, kad V. Kudirka buvo talentingas publicistas.

Satyros

Tą pačią medžiagą, kurią kėlė publicistikoj, V. Kudirka panaudoja ir satyroms. Rusų valdininkų gyvenimas ir jų darbai, ypač lietuviams daromos skriaudos, čia be jokio pykčio ir pagiežos, panaudojant vien šaržo ir groteskos priemones, turi sąmoninti žmones ir ugdyti juose protesto ir pasipriešinimo dvasią.

Viena ilgiausių satyrų yra "Viršininkai". Šiai satyrai panaudoja konkrečią Naumiesčio apskrities gyvenimo medžiagą. Net ir vietovardžiai, kur vyksta veiksmas, maža tēra pakeisti, kad žmonės lengvai galėtų susekti, kurie konkretūs įvykiai čia liečiami, kurie asmenys vaizduojami. Centrinis veikėjas Kruglodurovas vaizduoja bemokslį, per protekcijas iškilusį Naumiesčio apskrities viršininką.

Pagrindinis satyros tikslas — sąmoninti kaimo žmones ir parodyti, koki kvaili ir nedori yra rusų valdininkai; — parodyti, kokias teises žmonės turi ir kaip tas teises vieningai turėtų ginti. Satyra yra grynai realistinio pobūdžio, pilna iš tikro gyvenimo paimtų scenų, net įdomių psichologinių momentų.

"Lietuvos tilto atsiminimai" susideda iš dviejų dalių. Pirmojoje dalyje Lietuvos tiltas pasakoja, koks dabar pasidaręs neramus pasienyje gyvenimas, kad sustiprintos sargybos lietuviškiems raštams gaudyti.

Labai graži antroji satyros dalis vaizduoja paties Lietuvos tilto likimą.

Tilto lūpomis V. Kudirka pasako pranašiškus žodžius, kad ir rusai esą neamžini ir kad patys nusmuksią bevažinėdami per savo darbo tiltus. Tokiu būdu, tiltas čia gauna alegorinę prasmę, ir tilto istorija ir jo likimas yra visos Lietuvos likimas. Kondensuotas, vaizdingas stilius, gili simbolinė prasmė, lyrinė užbaiga šią satyrą išskiria iš visos V. Kudirkos kūrybos.

"Cenzūros klausimas" yra aštriausia iš visų V. Kudirkos satyrų. Groteskiniu būdu V. Kudirka parodo Marijampolės žandarų viršininko Vonsiackio, pikčiausio lietuviškos spaudos persekiotojo, siautėjimą ir kitų rusų valdininkų sauvaliavimą.

"Vilkai" neturi vientisos fabulos. Tai 10 atskirų fragmentų, vaizduojančių Vilkpilės (Vilkaviškio) viršininkus ir kitus rusų valdininkus, kurie lyg koki vilkai skriaudė žmones. Teisingai ragana išpranašavusi, kad šitą miestą valdysią vilkai. Čia tik pratęsiama ta pati rusų valdininkų galerija, kurią matėme kitose satyrose.

Dar ir dabar V. Kudirkos satyros įdomios paskaityti. O tais laikais jos buvo ypatingai sugestytivos dėl to, kad nebuvo ten paminėta veikėjo ar įvykio, kurio realiame gyvenime nebūtų buvę. Be to, būdingieji parinktieji vardai ir puiki literatūrinė forma V. Kudirkos satyrose vaizduojamus įvykius darė dar ryškesnius. Išvados savaimė kilo žmonių širdyse.

Lyrika

Lyrikos kūrinių V. Kudirka yra maža parašęs. Iš viso yra 10 originalių eilėraščių, keliolika pagal svetimus pavyzdžius parašytų pasakėčių ir keletas verstinių eilėraščių. Iš jų susidarė rinkinėlis "Laisvosios Valandos". Ir pats rinkinio pavadinimas lyg sako, kad eilėraščiai yra parašyti tarp kitų didelių darbų.

Visuose V. Kudirkos eilėraščiuose vyrauja idėjiniai motyvai. Jais V. Kudirka atžymėjo ko-

kį nors svarbesnį įvykį arba skatino savo tautiečius išverti kovoje, kėlė prie idealų. Tautos himnas "Lietuva Tėvynė mūsų" sintetiškai išreiškia viso to laikotarpio ideologiją. Čia suderinama ir romantinis idealizmas, skatinąs iš praeties stiprybės semtis, ir pozityvistinis realizmas, liepiąs dirbti tėvynės naudai ir žmonių gerovei. Savo "Varpo" eilėraščiu V. Kudirka žadina atbusti iš tautinio miego ir simboliškai nuskalo laikraščio "Varpo" tikslą. Eilėrašty "Lietuvos šviesuoliams" V. Kudirka rūsčiu balsu šaukia prie darbo tuos, kurie jau atsižada savo jaunystės idealų. Kovotojams lietuviams skiriamas kupinas pasiryžimo "Maniesiems":

*Jeigu audra ištikus verstų stulpą vieną
Iš tų, kurie prilaiko jūsų mano sieną,
Namais negrius — iš baimės jūs neišlakstykit,
Tik vietoj ano stulpo tą pačią dieną
Tuoju kitą statykit!*

*Lietuva mano! priešui ant tavęs įnirtus,
Privalai hydra tapti ta, kuriai nukirtus*

*Galvą, tuoj kelios galvos vieton tos išdygsta.
Išliksi tik hydra gyvumo pavirtus,
Nors priešas nestygsta.*

Ir bendresnio pobūdžio eilėraščiu "Labora" V. Kudirka kreipiasi į jaunimą ir ragina siekti kilnių idealų, neišsižadėti jų dėl trupinio aukso, gardaus valgio šaukšto, dirbti kitų gerovei, kad nenueitum į kapą be likusio ženkle, kad žmogui buvęs.

Be to, V. Kudirka yra palikęs nemaža vertimų iš kitų kalbų ir davęs straipsnių iš literatūros kritikos.

Neilgas buvo Dr. V. Kudirkos gyvenimas, — vos keturiasdešimt metų jis tesulaukė. Tačiau jo darbai yra dideli. Jo raštai, jo triūsas ir kova dėl laisvės, teisių ir šviesos lietuviams, didelė jo meilė gimtajai žemei šviečia mums po pusės šimto metų ir visus mus žadina ryžtis, kovoti ir susilaukti tų dienų, kada laisvoji tėvynė galingai skambės jo sukurtieji žodžiai — "Lietuva Tėvynė mūsų".

Lietuvos Tilto Atsiminimai

Vincas Kudirka

Jau pusėtinai laiko galas, kaip aš tįsau ant Šešupės. Jau daug vandens praleidau į Baltijos jūrą; daug žmonių ašarų ir prakaito nuplaukė drauge su vandeniu; daug kojų, kurios mane mindžiojo, supuvo kapuose...

Pagimdė mane Lietuvos miškas; išvedė į žmones lietuvių rankos; nuo Lietuvos žirgų kanopų pirmą kartą sudundėjau...

O tvirtas buvau tiltas!...

Dar pamenu tuos laikus, kada ponai važinėdavo, o žydai vaikščiojo pėsčiomis. Perlekia, būdavo, karieta, ketvertu kinkyta — aš nė nejaučiu!... Sueis viso miesto žydai prieš "neštines" nuodėmių skandinti — aš nė linkt... Pervaziuos storiausias klebonas — aš nė krust... Dar man smagiau, kad išlaikiau. Arba pavasarį, pradėjus eiti lytims, ponpalaikiai sustoję žiopso ir laukia, kada mane parmuš lytis.

— O, jūs, žiopliai, — manydavau, aš ne toks lepus, kaip jums atrodo! Mane ne nešiotės augino!

Nuplaukdavo sau lytis, o aš, kaip stovėjau, taip ir stoviu.

Teisybę pasakius, tai ir lytlaužos be reikalo styrėjo — tik man garbę mažino.

Tvirtas buvau.

Vieną kartą važiuoju smarkiai per mane du vežimai priešais vienas antrą, ir pora žyduku, iš išgąščio norėjusių pasišalinti, nusmuko į upę. Nuo to laiko uždrausta buvo greit per mane važiuoti, ir abiejuose mano galuose pastatė stiebelius su lentomis ir lietuvišku parašu: "Žingine".

Nors man nesmagus buvo tas važiuojimas žin-

gine, neleidžias nė padundėti gražiai, bet jeigu tai žmonių naudai, tegu sau...

Stiprus buvau.

Niekad nė taisyti manęs nereikėjo. Ir kažin kaip ilgai būčiau laikęs netaisytas, kad ne rusų valdininkai. Tai bent ypatingi padarai — tegu juos galas! Girtuokliai neišpasakyti: pila ir pila, o degtinė vis nubėga — tarytum štai nuo manęs vanduo belyjant. O kai sukeiks, tai net per mano sijąs drebulys pereina, nors rusų kalbos nesuprantu. Bet ypač linkę viešą pinigą vogti, — tą dalyką, galima sakyti, įvedė į sakramentus. Juk ir iš manęs pelnė ir tik man sveikatą atėmė.

Vaikštinėjo sykį manim apskrities viršininkas Kopiejkoliubovas ir apskrities inžinierius Nikčėmnickis.

— Žinai ką, ponas inžinieriau, tarė staiga viršininkas: ar negalima būtų pataisyti šitą tiltą?

— Susimildamas, ponas viršininke! Juk tiltas sveikas, tvirtas, — atsakė inžinierius, dar nesuprasdamas.

— Na, už consilium gydytojai paima kad ir iš sveiko, jei tik nori gydytis.

— Aa! Dabar suprantu... Gerai...

Ką juodu tarėsi toliau, nė negirdėjau.

Visi mano plyšiai šypsojosi, kad mane pakeitino taisyti. Mane taisyti!

Buvau jau užmiršęs tą atsitikimą.

Tik po dviejų savaitų ateina žydas, visai nepažįstamas. Apžiūrėjo mane iš viršaus: čia lazda pabadė, ten koja paspyrė. Paskui apžiūrėjo iš apačios, nusiavė kojas, įbrido į upę, pagnaibė

vandenyje polius ir apsisukęs išlipo į krantą. Čia sustojo, paskaičiavo pirštais ir greit ėmė autis batus, tuo tarpu pusbalsiu bambėdamas:

— Gerai... jie nori uždirbti, bet ir man išteks... pasidalysime... kasmet uždirbsime be-taisydami...

Ir nuėjo. Man net koku pasidarė. Argi iš tikrųjų rengiasi mane taisyti?

Pasirodė, iš tikrųjų.

Viršininkas su inžinierium ūmu laiku suspėjo viską įkainoti, gauti patvirtinimą, o žydas apsiėmė pristatyti medžiagą ir atlikti darbą. Privežė medžių, pradėjo tašyti, piaustyti, ir vieną dieną mane uždarė.

Be reikalo privežė medžių, nes man iš jų nieko neprisidėjo. Tiktai skiedrų pritašė, kad visi matytų. Mane taip pat vargino: čia paskliutavo, ten paobliavo, ten paskutinėjo — ir tiek. Tiesa, poš-kino, baldėsi daug: mat, dirbo. Tik man nuo to darbo įsisuko liga. Rytojaus dieną, pamenu, buvo prekymetis. Žmonelių ir pilnais, ir tuščiais pervaziavo nemaža. Per vieną dieną nieko, o vakare ėmė mane krėsti drugys. Kitą dieną važiuoja šieno vežimas. Kad nudiegs man kairiąją pašonę! Pusę dienos buvau į tą šoną pakrypęs. Nuo to laiko jau man kasdien šis ar tas kenkė. Pasijutau, kad aš jau ne tas tiltas, kaip kitąsyk.

O ką darysi? Kad ir palieges, tarnavau žmonėms toliau.

Atėjo naujas viršininkas. Senąjį už viešų pinigų vogimą perkėlė į kitą vietą, kur pinigai dar nebuvo išvogti. Naujasis turėjo gaidžio būdą ir visada vaikščiojo su pentiniais. Niekas nepatikėtų, kad beveik iš pirmos dienos kritau jam į akis. Tai bent turiu laimės prie viršininkų!

Atėjo naujam viršininkui į galvą mane surusinti. Už tokį darbą, kaip paskiau patyriau, visoki viršininkai taip pat gerai pelno — dar daugiau, negu tolydžio taisydami.

Rusinią pradėjo uždrausdamas vartoti lietuvių kalbą ir raštą.

— Viešoje vietoje, — ištare viršininkas, — turi būti vartojama rusų kalba.

Užtepė tad buvusią lietuvišką parašą ir parašė rusiškai: "Šagom".

Bet šitas pasikėsinimas uždrausti lietuvių kalbą nepavyko. Naujas parašas patiko tik viršaičiams, seniūnams ir piemenims: būdavo, eina pro jį lėčiau ir mėgina tartum rusiškai kalbėti. Tačiau arkliai, išvydę rusišką parašą, pradėjo baidytis. Trumpu laiku sudaužė keletą vežimų, sužeidė arba suvažinėjo keletą žmonių — na, ir turėjo rusišką parašą pašalinti. Nors lietuviško negražino, bet arkliai jau nesibaidė. Likau visai be parašo.

Dabar, sakau, manęs jau nejudins.

Kur tau?!

— Turiu jį surusinti, — ištare kita proga viršininkas, šnairiai pažiūrėjęs į mano šonus.

Laukiu, ką man darys. Įdomu buvo žinoti, ko dabar imsis smarkusis Lietuvos tilto rusintojas, jau sykį nepasisekus. O jo tuo tarpu sumanyta

man pritaikyti baisiausią dalyką — prievartą. Kad nors gerumu, tai kad ir jaustum neteis-ingus siekimus, vis rodos, nebūtų taip sunku ir biau-ru. O čia prievarta!

Sumanė, matot, išmesti mano dalis, dar lietuvių ranka darytas, ir jų vietoje įstatyti naujas, pagamintas rusišku būdu, viršininkui prižiūrint. Iš pradžių buvo net nuspręsta statyti visai naują tiltą, tik, žmonėms pradėjus rėkti, turėjo pasitenkinti "pataisymu".

Šaukiasi viršininkas tą patį inžinierių ir sako noris to ir to, taip ir taip. Inžinierius (žiūrint toks tiktai pelių perkūnas, o koks gabus pinigams griebti!) mato, kad neteisybė sumanyta, bet sutinka prisidėti ir dar pats primena, kad vieškeliuose esą daug tiltelių, kuriuos irgi galima būtų surusinti. Tik žiūrėk man! Dar būtų lenkas, katalikas, o rusams padeda rusinti Lietuvos lietuvių tiltus...

Darbą paėmė jau mūsų pažįstamas žydas, inžinieriaus didžiausias bičiulis.

Privežė baisybę medžiagos, mane vėl uždarė, ir prasidėjo darbas. Triukšmo buvo kur kas daugiau, negu pirmą kartą taisant. Vyrelis tu mano! Kaip ėmė draskyti mane, tai, sakau, bus man paskutinioji. Dar laimė, kad išgelbėjo inžinieriaus ir rangovo godumas. Viršininkas nė nesu-siprato.

Matot, kad mažiau reikėtų pirkti naujos medžiagos, tai įsakė darbininkams, žinoma, geriau atlygindami, naktimis tašyti ir obliuoti senas išmestas mano dalis. Iš vakaro buvo jos senos, o iš ryto jau naujos ir tinkamos.

Tokiu būdu atgriebiau atgal daug lentų ir sijų, nors susilpnintų, bet vis dėlto savo ir tvirtesnių už naujuosius priedus. Davė štai ir vienos pusės naujus polius, — jau apie menkesnes dalis nė neminėsiu. Tai man poliai! Kreivi, ploni, ir dar gi įstatyti į žemę viršūnėmis, mat, kad per vandenį ne taip žymus būtų jų plonumas. Ar tai jiems tiltą laikyti? Karvelidei dar per menki!

Taigi, dabar toks ir tiltas iš manęs.

Važiuoja tuščiomis, o aš siūbuoju, tarytum supynės; eina pėsčias — aš siūbuoju; šunelis šuoliais perbėga — aš irgi siūbuoju. Sakau, kad nebūčiau atgriebeš nors keletą savo senųjų dalių, seniai būtų man buvęs galas.

Visi mato, kad iš manęs niekai, o viršininkas nesirūpina. Jis galvoja, mat, kad aš jau surusintas, pasigyrė vyriausybei, ir jam to gana.

Ką aš sakau gana? Negana!

Neseniai vėl viršininkas prasitarė, kad jis versias mane į provoslaviją. Kaip tai atliks, sunku įspėti. Tiek žinau, kad į provoslaviją verčiant turi provoslaviškai krikštyti, t. p. panardinti į vandenį...

Tai mane dėl to silpnino, kad aš į Šešupę panerčiau?

Kol tilte bus nors viena senoji mano dalelė, tokio krikšto nebus — išlaikysiu. O visų dalių, bičiuliai, permaintyti nesuspėsite... Juk ir jūs patys neamžini: nusmuksite savo darbo tiltais bevažinėdami.

Goethe ir Jaunimas

A. Tyrulis

Šių metų rugpiūčio mėnesį suėjo lygiai du šimtai metų, kaip buvo gimęs didysis vokiečių poetas Johann Wolfgang Goethe. Literatūros pasaulyje šie metai laikomi Goethės metais, ir ta sukaktis plačiai minima. Didieji rašytojai savo veikalais išsina iš savo tautos ribų ir tie jų veikalai tampa visuotiniu žmonijos laimėjimu. Goethe, nors ir vokiečių rašytojas, daros visiems bendras bei universalus jau vien tuo, kad jis bene pirmasis iškėlė pasaulinės literatūros reikalą.

“Verteris”

Šiandien literatūros pasaulyje yra daugiausia paplitusi nuomonė, kad ne Goethe, bet kitas žymusis vokiečių rašytojas, būtent Šileris (Schiller), savo raštais daugiau žavi jaunimą. Nėra abejonės, kad daugiau jaunatviško idealizmo ir užsidegimo spinduliuoja iš Šilerio veikalų, bet ir Goethe nėra tolimas jaunimui. Juk ir jis pats kartu su Šileriu pergyveno tą patį vadinamą “audros ir varžto” laikotarpį literatūroje su tuo pačiu jaunatvišku neramumu ir veržlumu, kurs apskritai būdingas jaunimui. Savo laiškų forma parašytame romane “Jaunojo Verterio kančios” Goethe mums vaizduoja jauno žmogaus meilės išgyvenimų ir visuomenės reikalavimų susidūrimą. Kaip sako literatūros kritikai, Verteris su savo susidarytu idealu per toli nužengė nuo visuomenės einamo kelio ir dėl to turėjo žūti. Visuomenės papročių laužymo klaidą vėliau pats Goethe pamatė ir vienam eilėraštyje apie Verterį ją smarkiai išpliekė. Bet Goethės pavaizduotas Verteris buvo savo metu smarkiai paveikęs jaunimą: jis daugeliu atvejų elgėsi ir net rengėsi taip, kaip Verteris.

“Faustas”

Jaunatviško klydimą Goethe mums yra parodęs ir savo didžiausiojo veikalo “Fausto” pirmojoje dalyje. Gretchen, kaip sako kai kurie literatūros kritikai, esanti demoniška mergina, bet ir pats atjaunintas Faustas eina prieš visuomenės papročius, prieš konvencionalumą. Bet prieš šį gyvenimo smagumais laisvai besinaudojantį ir visuomenės papročius griauinantį Faustą Goethe mums antrojoje savo veikalo dalyje pastato visuomenei gera darantį, atgailojantį ir išsigelbstintį Faustą. Tas Goethės dvilypumas, išstojimas prieš jaunatvės klaidas pastebimas ir kituose, ypač epiniuose, jo kūrinuose.

Lyrika

Gražiosios Goethės lyrikos gėlės vis dėlto buvo išaugintos ant dirvos, gal ne vienos mergaitės graudžiom ašarom aplaistytos. Neminėsim čia jų visų vardų, bet jau užteks vien Friderikės Brion vardo, kad suprastume, jog ir poetas daug kentėjo dėl tos nelaimingos meilės, kaip tai ma-

tyt iš kai kurių eilėraščių. Bet lengvo anakreontiško žaidimo meile randame apsciai Goethės jaunystės lyriką, kaip tai ypač matyti iš “Šilo rožytės”:

*Ir šelmis bernelis pagaliau
Nusiskynė sau rožytę;
Ir nors verkė ji gailiai,
Nusiskynė sau rožytę.*

Tai lengvas, nerūpestingas žaidimas jaunyste. Arčiau gyvenimo — buvo jaunojo Goethės šūkis, arčiau į idealo pasaulį — liko Šilerio gyvenimo obalsis. Šilerio kūryba yra vientisesnė, ten yra tik aukštyn idealo link besitiesianti linija. Goethės gi kūryboje to dualizmo randam daug daugiau, bet jis vėliau buvo išlygintas, ir pabaigoje matom, kad abiejų poetų ateita į tą pačią idealo pilį, tik kitais vingiais, kitais keleliais.

Kaip Šilerio kūrybą galėtume vadinti revoliucine — eina amžina kova su gyvenimo negevėmis — taip Goethės kūryba būtų evoliucinė — laipsninis kilimas, vystymasis idealo link. Jau pat “Fausto” pradžioje pasakyta: Geras žmogus, net ir tamsiausioje savo gyvenimo valandoje, susiras savo tikrąjį kelią. Žmogus, ypač savo jaunatvėje, gal ir labai prisiklaidžios, bet jis išeis į savo tikrąjį kelią, jis nežus (optimistinė Spinoz-Leibnizo pasaulėžiūra).

“Vilhelmas Meisteris”

Kaip Grimmshausen savo veikale “Simplicius” iš 30-tų metų karo parodė mums jauno žmogaus raidą (apsivylimas karais ir galutinis išvykimas iš Europos į Afriką), kaip šveicarų rašytojas Gotfrydas Keller savo “Žaliajame Henrike” mums nupiešė jauno žmogaus ypač dvasinę evoliuciją, taip ir Goethe savo Vilhelmo Meisterio romanuose parodė jaunuolio gyvenimo raidą. Jaunasis Vilhelmas, tiesa, daugiau mokosi iš gyvenimo nei kurioje mokykloje, bet jis jaučia gyvą patraukimą tapti teatro žmogum. Jis prisideda prie vienas artistų trupės, daug keliauja po pasaulį, ima geriau pažinti gyvenimą ir pagaliau supranta, kad estetinis bei grožinis žmogaus išsilavinimas dar nėra sau tikslas, kad tai tik dalis bendrojo aukštesniojo tikslo. Ir štai Vilhelmas pamato, kad jaunam žmogui reikia tapti visuomenei praktiškai naudingu žmogum, ir jis meta menininko pašaukimą ir tampa gydytoju. Goethe mums tuo norėjo parodyti, kad menininko pašaukimas nieku būdu nėra žemesnis už kitą kurį pašaukimą. Jis, rodydamas jaunojo žmogaus evoliuciją, jo išsivystymą bei išsiauklėjimą, norėjo duoti suprasti, kad žmogui vis dėlto svarbesnis etinis išsilavinimas už estetinį. Ši Goethės parodyta jaunojo žmogaus evoliucija šiandien mums atrodo dirbtinė, bet ji buvo

APIE "VYČIO" BENDRADARBIUS

Gal jums įdomu patirti, kas tie žmonės, kurių straipsnius ar poeziją skaitome "Vytyje".

Paimkime keturis paskutinius numerius. Peržvelkime eilėraščius. Kanauninkas *M. Vaitkus* yra vyresnės kartos poetas, išleidęs nemaža poezijos, dramos ir beletristikos raštų. Jis yra uolus mūsų žurnalo bendradarbis, nuolat atsiunčias naujų raštų. Dabar gyvena tremtyje, Vokietijoje. *B. Brazdžionis*, vienas iš žymiausių lietuvių poetų paskesniais metais, atvyko į Ameriką ir gyvena Stony Brook, L. I., N. Y. Yra parašęs eilę poezijos knygų. Ką tik tremtyje pasirodė jo rinktinė knyga — "Per pasaulį keliauja žmogus", turinti apie 450 puslapių. *B. Brazdžionis* jau yra parašęs naują lyrikos veikalą, kurį tiki si netrukus išleisti Amerikoje. — *J. Augustaitytė - Vaičiūnienė* yra išleidusi porą knygų. Ji — tremtinė, gyvena Vokietijoje. Tiek Lietuvoje, tiek ir tremtyje dirbo mokykloje. *Ben. Rutkūnas*, poetas, gyvena Vokietijoje ir ruošia naujų lyrikos raštų.

"Vytyje" skaitėme *Jurgio Jankaus* apysaką "Paminklas". Autorius iš tremties rengiasi atvykti į Jungtines Valstybes. Tremtyje jis daug rašo į laikraščius ir išspausdino stambų kūrinį — "Naktis ant marų". Šioje knygoje jisai vaizruoja žmogų nacizmo, bolševizmo ir karo sūkuriose. *Jurgis Jankus* stovi tarp pačių įdomiųjų mūsų grožinės prozos rašytojų.

Dr. Z. Ivinskio straipsnis apie senovės lietuvių religiją yra specialisto darbas. *Dr. Z. Ivins-*

padiktuota laiko dvasios: Goethe jau buvo dasi-gyvenęs ligi to meto, kada Europoj pradėjo reikštis industrializmo dvasia. Kanto pareigos jausmas nūn ir Goethei tapo svarbesnis už individualinį palinkimą. Ne vienam jaunystės klydimui atitaisyti dabar buvo palanki laiko dvasia.

Goethe bemaž visu savo kūrybos pobūdžiu yra klasikas. Verteris ir Goetz dar yra prieš visuomenę maištaujančios būtybės, dar pirmos dalies Faustas tebegriauna visuomenės konvencionalumą, bet jau kitoks yra Egmontas, net Torquato Tasso, o ką bekalbėti apie Ifigeniją. Šiuos paskutiniuosius veikėjus užtat mažiau ir tragizmo. Dėl to, kaip sako kai kurie literatūros kritikai, tiems veikėjams stinga jaunatviškos ugnies, entuziazmo. Bet iš tiesų tai yra didelis žingsnis į jaunos asmenybės humanizmą, žmoniškumą ir kilnumą. Tik jaunatvišką ugnį panaudodamas kilniam tikslui ir asmenybei kurti jaunas žmogus neša didelę auką į didįjį kultūros žinyną. Jei gyvenimas būtų ėjęs ne audringos revoliucijos, bet humaniškos evoliucijos keliu, būtų buvę išvengta tiek daug nelaimių, kurių atnešė paskutiniųjų dešimtmečių karai. Nuo jaunimo išsiauklėjimo kilniam tikslui priklauso viso gyvenimo ateitis. To išsiauklėjimo kelią ne viename savo veikale mums ir Goethe yra parodęs.

kis, dabar gyvenąs tremtyje, buvo Lietuvos universiteto profesorius, žymus mokslininkas — didelis mūsų tautos praeities žinovas. Yra parašęs kelis stambius mokslo veikalus. Iš Vokietijos *Dr. Z. Ivinskis* netrukus rengiasi vykti į Romą ir Vatikano archyvuose rinkti medžiagą apie Lietuvos praeitį.

Kun. Dr. K. Matulaitis, davęs istorinį straipsnį, yra Tėvų Marijonų viršininkas Chicagoje. Šiomet išėjo stambi jo knyga — "Šventųjų gyvenimai". *Dr. V. Maciūnas*, buvęs Kauno ir Vilniaus universitetų profesorius, parašė apie didįjį istoriką *Simaną Daukantą*. *Dr. V. Maciūno* specialybė — lietuvių literatūros istorija. Tremtyje jis dėstė Baltijos universitete, prie Hamburgo. *Dr. J. Balys*, parašęs apie laisvės kovas lietuvių liaudies dainose, atvykęs iš tremties profesoriauja Indiana University, Bloomington, Ind. Vasarą jis iš senesnių lietuvių rinko mūsų tautosaką ir džiaugiasi čia radęs retų ir gražių dainų.

Į istoriją veda ir legenda apie *Birutę*, kurią į anglų kalbą išvertė *Kate Pendleton*. Ji yra amerikietė, gyvenanti Kentucky, bet domisi Lietuvos praeitimi. — O jei taip vyčiai pasektų šios amerikietės pavyzdžiu ir išverstų lietuviškų pasakų, dainų, legendų? Kaip būtų gražu...

Iš anksčiau jau mes pažįstame "Vyčio" bendradarbius — mūsų spaudos veteraną *J. Kmitą*, žymų kompozitorių *J. Žilevičių*, uolųjį vyčių veikėją *kun. J. Jutkevičių*, vytį *kun. St. Railą*. Naujai gi pasirodžiusieji su straipsniais — *T. L. Andriekus*, *O.F.M.*, yra "Šv. Pranciškaus Varpelio" redaktorius, *kun. Dr. A. Deksnys* ("Menas ir Religija") — lietuvių parapijos klebonas East St. Louis, Ill. ir *J. Gobis* — įvairių pedagoginių knygų autorius, gyvenąs tremtyje. Straipsniai apie partizanus yra rašyti pačių partizanų arba jiems artimų žmonių. Mums reikia džiaugtis, kad galime skaityti tokių straipsnių apie Lietuvos laisvės kovotojus.

"Vytyje" skaitome ar netrukus skaitysime *Dr. J. Leimono*, *A. Vilainio*, *Dr. Vl. Viliamo*, *A. Tyruolio* ir kitų straipsnius. Vieni jų mums žinomi iš ankstesnių straipsnių ar paveikslų mūsų žurnale. *Dr. J. Leimonas* — žymus visuomenės veikėjas, pavasarininkų vadas. *A. Vilainis* — įdomių straipsnių apie garsias Lietuvos vietas autorius. *Dr. V. Viliamas* — mokslininkas geografas, 1939 metais dalyvavęs derybose Maskvoje ir ten susitikęs su Stalinu ir kitais bolševizmo stambais. *A. Tyruolis* — literatūros žinovas ir poetas. Visi jie dabar gyvena Amerikoje. O gal žinote, kad *G. Taučiaus* slapyvardžiu dengiasi vienas iš žymiausių dabarties lietuvių?..

Tai daug gražių bendradarbių. Vieno čia tačiau labai trūksta — kad tarp tų bendradarbių dažniau rodytųsi patys vyčiai, rašydami į savo laikraštį.

Interview with Dr. William T. Osmanski of Holy Cross College

Rev. J. C. Jutkevičius

How does it feel to be back at your Alma Mater as head coach of football?

I believe it is every man's desire to return to the institution that did so much for him. In returning, I am attempting to help Holy Cross and its football teams to return to national recognition. It is a wonderful feeling trying to help others.

As an outstanding football player at Holy Cross, you made a run playing against Dartmouth about which many speak. Does that play still stand out in your mind? Or is there another play that stands out the foremost in your mind?

Yes, that 84-yard run will always be a fond memory but most of all I remember the men who made it possible with their determined blocking. The 13-12 Brown game also left an indelible impression (1938). Then, too, it is not easy to forget every B. C. game.

When one considers the heavy schedule of practice and games, how is it possible for a college player to keep up with his studies?

The heavy schedule, as you call it, is merely two hours of fun or recreation needed every day to keep one's body physically sound and mentally alert. Besides, it teaches men never to give up no matter what happens or what the odds are.

How long did you play professional football after Holy Cross and with whom?

Nine years with the Chicago Bears. We won five world championships during that period.

Is there much difference between playing college and professional football?

Yes. It appears that I really didn't begin to play football until I turned professional. Each man is a specialist in his position and we did achieve perfection most of the time. We enjoyed it because we all loved it as a sport. There are only two differences between professional and college football: goal posts are on goal line in professional football; the player's knee can touch ground and he may still continue to run. In college football this is not allowed. One can't do it.

I have heard it said that a professional football team has more than 600 plays which can be used. Is that correct and if so, how is it possible to remember them all?

Yes. We had almost that number, 467 to be exact. Our T system simplifies our attack and our positional assignments. Our offense is the most flexible now in existence. It has power, deception and flexibility.

Besides playing professional football, what

Dr. William T. Osmanski

else did you do after graduating from Holy Cross?

I coached at Iowa University and studied at Northwestern University Dental School from which I graduated in 1943. Three years were spent in the service (Navy). I coached at Great Lakes, Ill., Camp Seguin, N. C. and with the Chicago Bears.

Were you in the service during World War II?

Yes. I was attached to the 1st and 6th Marine Division and spent time at Guadalcanal, Okinawa, Guam and Japan.

Many have made the complaint that Lithuanians are excellent football players but hardly advance in other fields of activity. I myself disagree. In fact, your own case disproves that. What would you say?

It is a silly argument. In some cases, it is true; but the same can be said of all nationalities. We cannot argue from a particular to a universal. It seems to me that our biggest problem is in teaching and instructing our people to forget about sending their children to work but to encourage them to further their education. They will always advance quicker with education than without it.

What connections have you now with Lithuanian groups or organizations?

I belong to several Lithuanian professional groups in Chicago and I also am a member of the Knights of Lithuania.

What advantage, if any, is there of the T formation over the single-wing?

The T formation is 1) more flexible; 2) just as powerful; and 3) not a group of disjointed plays but a series of maneuvers.

What other sports did you play besides football?

Track and baseball.

With the wealth of experience you have, what advice would you give to our Lithuanian-American youth?

Our youth should be proud of the fact that

TURN TO THE CROSS!

*When passions strong beset your day,
And strive to stop your quest of God,
Though you try hard to go His Way,
On your muddled mind dark doubts oft prey,
TURN TO THE CROSS! Its potent grace
Will make these foes to flee apace!*

*When evil men by word and act
Make naught of all that you have done,
If, weakened by this human fact,
You find no strength in any one,
TURN TO THE CROSS! Your cross set there,
Strength will you find, and Its peace share!
Rev. C. Zvirblis, O. P.
Providence College.*

TAIP MIRŠTA DIDVYRIAI

G. Taučius (Keli atsitikimai iš Lietuvos partizanų kovų)

I.

Netoli Kauno nakties metu partizanai bolševikų seklių buvo pastebėti įeinant į savo slėptuvę, kuri buvo įrengta ūkininko kieme po mėsos rūkykla. Bolševikai įsakė ūkininkui pastebėtojų vietoj kasti žemę. Netrukus kastuvas atsimušė į slėptuvės lubas. Bolševikas metė granatą. Pro granatos išmuštą skylę iš slėptuvės pasipylė automatinių ginklų šūviai. Keli bolševikai krito lavonais, ir sunkiai buvo sužeistas ūkininkas.

Bolševikų buvo ištisa gauja, o partizanų gi šešiolika. Jų tarpe kapelionas kun. Lelešius, ir dvi mergaitės — slaugės. Kova buvo nelygi. Ji tęsėsi neilgai. Bolševikai į slėptuvę įmetė dar kelias granatas. Slėptuvėj pasigirdo graudi priešmirtinė giesmė, paskui didžiulis trenksmas ir... įsiviešpatavo mirtinoji tyła. Bolševikai, džiūgaudami laimėję kovą, šoko į slėptuvės vidų. Bet čia rado tik šešiolika lavonų su nusišprogdintomis galvomis.

Taip miršta didvyriai lietuviai kovodami už savo ir mūsų laisvę.

II.

Bolševikų žvalgybininkai susekė N. N. miške apie 60 lietuvių partizanų su visais reikalingais karo metu patarnautojais — kapelionu, slaugė-

they are Lithuanian-Americans. Yet we must always remember that we are all Americans. The rights and freedom that we enjoy are our most precious treasures. We must ever cherish and stand up for them. We must be broad-minded in our opinions. Biased opinions of others will not help us any. Travel will help a great deal in this respect. Traveling means meeting people and talking with them, getting their slant on things and partaking of their opinions. Being friendly with others and respecting their opinions will help us to be more respected in turn by others. This will help to make Lithuanians more known to the outside world.

While I believe that Lithuanian girls are the most beautiful in the world, yet I do not feel that it is absolutely necessary to marry a Lithuanian girl. Naturally it is much better that both be of the same nationality but this is not, in my humble opinion, absolutely necessary.

Once again I feel that education must be stressed. Primarily comes education in religion for our faith must ever be a living one. Then comes education in some sphere of activity for the purpose of attaining one's rightful place in life itself. A broad education will go, more than anything else, much in helping one to achieve ultimate success. All of us should try to help each other attain this education.

mis ir kitais. Keli šimtai bolševikų apsupo mišką. Prasidėjo kova, ilga ir žiauri. Ji tęsėsi dvi savaites. Paskui visa nutili. Nutilo tada, kai baigėsi šaudmenys ir maistas bei vanduo. Ko prieš kulipka nenuskynė, savoji granata nutraukė didvyriško gyvenimo siūlą. Taip žuvo už laisvę didvyrių būrelis, paklojęs lavonais dešimterio-pai didesnę priešų skaičių.

III.

Bolševikai, pasigavę piemenuką, liepė vesti ten, kur slapstosi partizanai. Piemenukas nuvedė į visai priešingą pusę.

Nuvedęs toli ir nujausdamas, kad partizanai išgelbėti, laimingas vaikutis pradėjo šypsotis. Tai pastebėję, žvėrys — bolševikai suprato vaikučio apgaule, puolė jį durtuvais ir čia pat mirtinai subadė.

Mažas piemenėlis didvyriškai mirė už savo tėvynę ir jos laisvę. Jis mirė šventąja kankinio mirtimi.

Taip moka mirti už Lietuvos laisvę ir lietuviai piemenėliai.

Tai keli pavyzdžiai. O tokių pavyzdžių daug. Kiekviena kova, kiekvienas susidūrimas su bolševikais yra drąsos, pasiaukojimo ir karštos tėvynės meilės didvyriškas pasireiškimas.

A. Vilainis

Riterių Salėj Trakuose

Į pilį atplaukėmė žvejų valtimi. Ežero bangos buvo ramios. Salose jau sprogo ir žaliavo medžiai. Prie didžiojo pilies bokšto mes susitikome žilą senį. Jis pasisakė esąs pilies sargas. Gavęs iš mūsų pinigą apgailestavo, kad jis nemoka lietuviškai. Tačiau jis, ramiai žiūrėdamas mums į akis, tvirtino, kad jis esąs tikras lietuvis, koki buvo ir jo tėvų tėvai. Jis pirmiausia nuvedė mus prie čia pat esančio didžiojo pilies bokšto.

Pilies bokšto viršūnė nugriuvusi. Sienos suskeldėjusios. Ten, kur buvo langai, dabar matyti vien apgriuvusios skylės. Pats bokštas apvalios formos. Žemyn ėjo lentinės pakopos. Jomis nusileisdavo pilies tyrinėtojai kasinėjimo darbams. Čia, bokšto požemyje, Vytauto Didžiojo laikais buvo kalėjimas. Ir dabar atkasus požeminius kambarius, buvo atrasta žmogaus kaulų ir kaukuolių.

Sargybos bokštas

Sargas mus vedė toliau. Jis kaip tik norėjo parodyti pietinį sparną, kuriame stovėjo gausiausias pilies sargybos ir aukštas, dar ir dabar gerai išsilaikęs bokštas. Šalia sargybų bokšto kituomet buvo nutiestas į krantą tiltas. Jis buvo pakeliamas ir lengvai sunaikinamas. Ši vieta buvo geriausiai įtvirtinta, nes ji buvo pavojingiausia ir arčiausiai priėjo prie žemės kranto. Dabar ryškūs tik žemutiniai sargybų kambariai. Antrojo ir trečiojo aukšto jie jau sugriuvę. Dabar jie nuvalyti nuo griuvėsių, ir galima susidaryti vaizdą, kiek čia būta daug kambarių, kurie buvo pavesti sargybų kariams. Tame pačiame pietiniame sparne paskutiniuose kambariuose yra vieta, kur buvo virinama derva. Akmenys ir dabar pajuodę. Kai kurie, palietus ranka, trupa. Ši derva, buvusi vartojama taip pat apsigyvinimo reikalams. Čia tyrinėjant buvo atrasta nemaža akmeninių patrankos sviedinių.

Kieme

Einame per didelį ir erdvų pilies kiemą. Dygsta, želia vešli veja. Geltonuoja pirmieji kiaulapienių žiedai. Beveik pačiame kiemo viduryje matome keletą akmeninių patrankos sviedinių. Vieni jų mažesni, beveik žąsies kiaušinio didumo, kiti gi toki, kaip žmogaus galva. Sviediniai taip nutekinti, kad artodo slidūs ir lyg būtų iš akmens išlieti. Galvojama, kad tai priešų paleisti į pilį sviediniai. Toki kaip tik tais laikais buvo vartojami griauti mūro sienoms.

Vakariniame sparne, kaip aiškino mums sargas, buvusios kunigaikščio arklidės. Ten buvo puikių žirgų: medžioklei, sargyboms ir kunigaikščio palydovams raiteliams. Jos dabar labiausiai yra sunykusios, ir žymūs tik patys pamatai.

Kur kunigaikščiai gyveno

Kunigaikščio ir kunigaikštienės kambariai ir šiandien turi ryškų vaizdą. Aišku, durų ir langų vietoje yra tik skylės. Į tuos kambarius įkopti mes galėjome tik archeologų padarytais mediniais laiptais. Visi kambariai statyti iš degtų raudonų plytų. Jos dabar jau gerokai aptrupėjusios. Jokių anų laikų baldų, jokių sienos papuošalų ar gipsatūrų čia nesimato. Tačiau, kai mes žiūrime į jas lietuviu akimis, jos mums brangios ir patrauklios.

Lenkai, atlikdami čia archeologinius kasinėjimus, konservuodami pilies sienas, rengėsi restauruoti ir visą pilį. Ji būtų vėl įgijusi savo pirmąją didingą vaizdą. Tačiau šiame Lietuvos didybės lopšyje jie ieškojo ir lenkiško atspalvio. Norėjo ją pridengti lenkų valstybės erelio šešėliais.

Riterių salėje

Geriausiai išsilaikiusi yra riterių salė. Čia jau atlikti pirmieji restauracijos darbai. Salė erdvi, didelė. Ji turi keliolika metrų ilgio ir beveik tiek pat pločio. Salės lubas dengia gotikos skliautai. Ir ji dabar tuščia. Jau nėra joje Vytauto Didžiojo sosto. Ji visai tuščia. Tiktai lange mums sargas parodo trijų žmonių paveikslus. Jie neaiškūs, išblukę ir vos vos sudaro žmogaus vaizdo siluetų kontūrus.

Kiekvienas ištartas žodis čia nuskamba garsiu aidu. Ir lengvi žingsniai išduoda skambėjimą. Tatai savaip veikia mus. Mus aplanko dabar gaudulys ir susimąstymas. Sargas, lyg visa tai suprasdamas, išeina pažadėdamas palaukti prie laiptų.

Kur Vytautas Didysis priiminėjo

Mes iš istorijos žinome, kad čia Vytautas iškilmingame savo soste priiminėdavo užsienio pasiuntinius. Čia bajorai buvo apdovanojami ir pakeliami į riterio laipsnius. Vytautas čia duodavo savo valdiniams ir kunigaikščiams įsakymus. Net tada, kada jis buvo didžiuoju kunigaikščiu, Trakai buvo visuomet artimi jo širdžiai. Ir dabar jis čia priimdavo ir vaišindavo svečius.

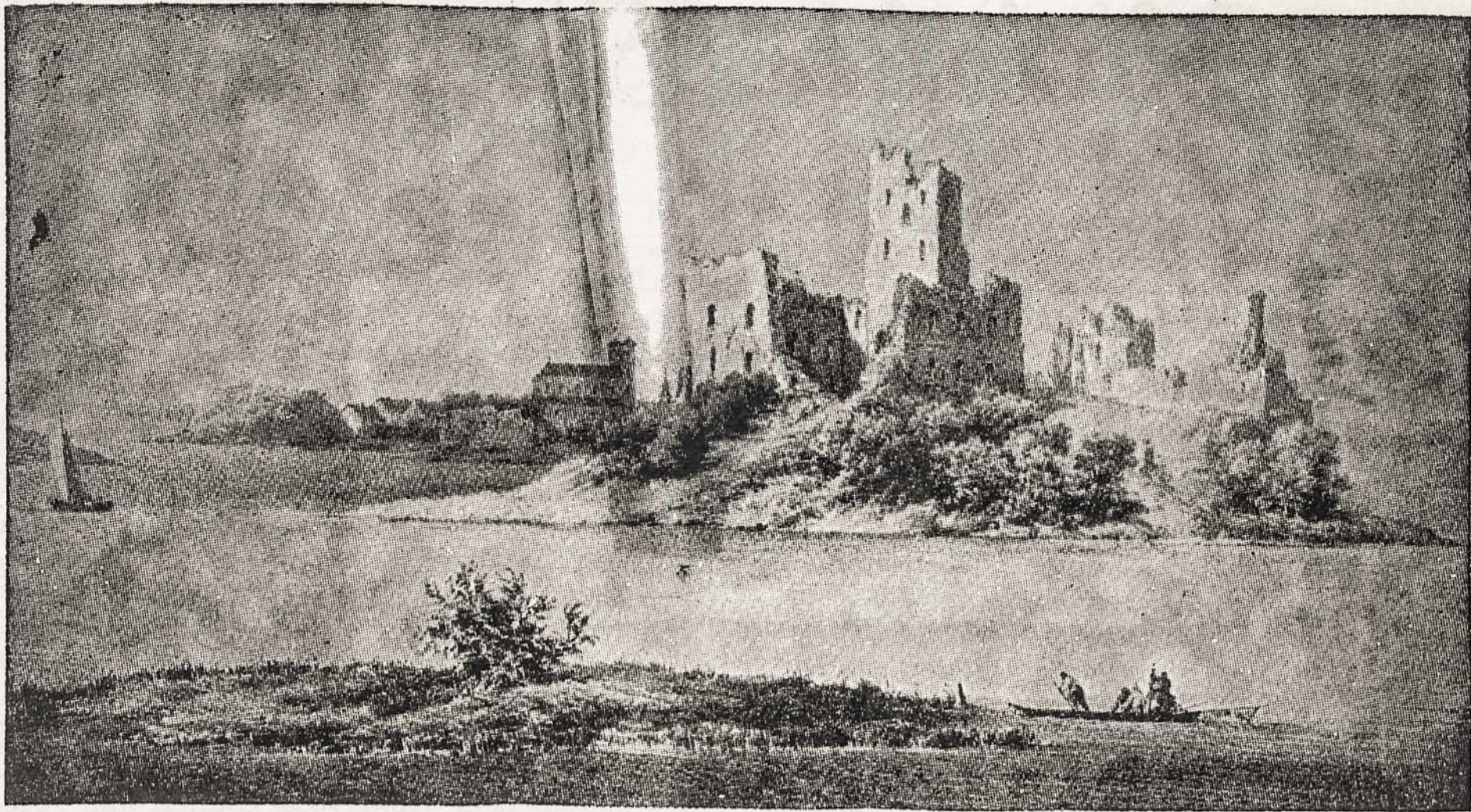
Jau praėjo daugiau kaip penki šimtai metų, kai šioj vietoj užmerkė savo akis didysis mūsų tautos genijus. Čia pajuntame anų dienų didybę ir mūsų dienų menkystę. Išryškėja ir didžioji mūsų tautos tragedija.

Paliekame šią riterių salę ne tik su pasididžiumu, bet ir su liūdesiu.

Požemiuose

Lėtu žingsniu nusileidžiame į vyno požemį. Sargas sako, kad didžiojo kunigaikščio laikais dvaro rūsiuose rūgo šimtai bosų vyno. Daug svečių atvykdavo, daug išgerdavo vyno, bet niekada šis požemio šaltinis neišsekdavo.

Vyno bosų dabar čia nėra. Jį iki paskutinio lašo išsunkė rusų okupantai dar Katarinos lai-

Trakų pilis

kais. Nūdien čia įrengtas tikras surinktų pilies iškasenų muziejus. Viduryje matome keletą dėžių su žmonių ir gyvulių griaučiais. Ant padarytų sienoje įlinkimų stovi keletas graikiškų vazų. Jos sulipdytos iš šukių, atrastų kasinėjimo metu. Vazose matyti graviūros ir spalvoti ornamentai. Stovi keletas tokių pat sulipdytų koklių. Jie su kunigaikščio herbais — gėlėmis. Ten pat guli keletas aprūdijusių iečių ir pasilikusių misinginių kardo rankenų.

Tarp visų tų radinių stovi trys požemiuose atrastos žmogaus kaukuolės. Sunku pasakyti, kokio likimo dėka jos čia atsirado. Tačiau prie šių radinių jos derinasi ir padidina žiūrovo įspūdį. Lentynose ir ant požemio grindų daugybė didelių ir mažų patrankos sviedinių.

Į bokšto viršūnę

Palikę šį požemį, mes dar nuėjome prie sargybų bokšto. Jo viršūnėje išdidžiai plevėsavo mūsų tautinė vėliava. Ir mes panorome iš bokšto viršūnės pamatyti gražiausias Trakų apylinkes. Pilies sargas mums aiškino, kad į bokštą lipti esą jau pavojinga. Byra tinkas ir plytos. Kai mes užsispyrėme kopti, jis sutiko, bet pats pasiliko apačioj mūsų laukti. Kopėme laiptais iš lėto! Laiptai tikrai buvo smarkiai apdulkėję ir apibirę mažais tinko gabalėliais. Ant kiekvieno laipto pasilikdavo mūsų pėdsakai.

Pradėję kilti aukštyn, greit užmiršome pavojų ir baimę. Iš ten buvo matyti erdvi pilies sala ir visi pastatai — griuvėsiai. Pro langų angas matėm blizgantį ežero paviršių, jau žaliuojančias salas ir ežero krantus, paskendusius pušy-

nuose. Vienur kitur iš pušyno kyšojo balti dvaro rūmai.

Pasiekę bokšto viršūnę, mes atradome atsargiai pritvirtintą vėliavos stiebą. Plokštumos lubos buvo įgriuvusios. Vietoj lubų buvo užklotos lentinės durys. Jose buvo įpiauti lankytojų inicialai ir vieno moksleivio vilniečio įrėžtas Maironio posmas:

*Čia bočiai už laisvę tiek amžių kariavo,
Ties Žalgiriu mušė kryžiuočius piktus.
Čiabočiai už laisvę tiek amžių kariavo,
Čia mūsų tėvynė ir buvo ir bus...*

Ties mūsų galvomis ant stiebo išdidžiai plevėsuoja tautinė vėliava. Pridedam prie akies žiūronus. Puikūs, nuostabūs reginiai. Širdis smarkiau plaka.

Grižtant valtimi į Trakus, aukštai nuskrenda gegendamos žąsys. Pavasario paukščiai vėl parskrenda į mūsų tėvynę. Tačiau kažin kokią laimę mums neša šis pavasaris.

Eidami gatve girdime gaudžiant bažnyčios vargonus. Įžengę į bažnyčią, turime progos pamatyti stebuklingąjį Dievo Motinos paveikslą. Marijos garsas plačiai skamba Trakų apylinkėje. Šis paveikslas turi ir tautinį ir istorinį atspalvį. Jį Vytautas Didysis buvo gavęs iš Romos kaip dovaną ir padovanojo jo paties lėšomis čia pastatyti bažnyčiai.

●
Kad žmonės nusikreipia nuo išdidusiojo, jis lyg smunka, nors būtų buvęs ir esmiškai stiprėjęs. Bet jam pasiduodami, jie žūva.

VYDŪNAS

Oficialus Skyrius

IŠKILMINGAS VYČIŲ TĖVO GIMTADIENIS

Gruodžio pirmą dieną sueina lygiai 80 metų, kai gimė mūsų organizacijos tėvas — įsteigėjas — Mykolas A. Norkūnas. Jis į šį pasaulį atsinešė nuostabią energiją ir stiprumą. Ir dabar, jau sulaukęs 80 metų, jis dar tvirtas ir energingas. L. Vyčių, jaunimo ir visuomenės reikalai jam labai rūpi. Jis visur dalyvauja su vyčiais ir visuomet vyčiams tėviškai pataria. Štai, pastarajame L. Vyčių seime jis aktyviai dalyvavo ir atstovus bei svečius dar apdovanojo vyties ženkleliais. Jam nesunku ir nebrangu, nes tas daroma vyčiams.

L. Vyčių 27 seimas nutarė gruodžio pirmą dieną paskelbti L. Vyčių diena — vyčių švente. Todėl vyčių kuopos įpareigos tos dieną tinkamai minėti ir pasveikinti organizacijos tėvą.

Šia proga norisi priminti visiems vyčiams, kad pereitas L. Vyčių seimas nutarė šiais metais Mykolo A. Norkūno gimtadienį atžymėti iškilmingu bankietu. Žinoma, šio bankieto ruošimas teko Naujosios Anglijos apskričiai bei Bostono kuopai.

Todėl gruodžio 4 d. tegul visi vyčiai, jų tėveliai, draugai ir pažįstami skrenda į Bostoną pasveikinti L. Vyčių organizacijos įsteigėjo Mykolo A. Norkūno ir kartu su juo švęsti jo brangią šventę — aštuoniasdešimtąjį gimtadienį.

Linkime vyčių Tėvui linksmo gimtadienio, stiprios sveikatos ir dar ilgai, ilgai su vyčiais, su jaunimu dirbti.

Our founder, M. A. Norkūnas' forwarding address is 94 Bradford St., Lawrence, Mass.

A DIRECT APPEAL TO ALL COUNCILS

We have now returned to our respective homes after the national convention, renewed energy, full of ideas and feel proud of our organization and for what it stands for.

We know well the motto of our organization and the type of activity it expects of us; but are we doing our share — are we burdening ourselves equally to keep in stride with our fellow councils? Let us not put off new activities, but rather welcome the opportunity to serve and co-operate with one another, and with our Supreme Council.

One of our expected duties is to help our Supreme Council by financial support. It does not necessarily mean an outright donation from your treasury. It could be by exerting a little more effort in advertising or in arranging a spe-

cial affair from which the proceeds should go to the Center.

It is a necessary and important donation. The publishing of our monthly issues of "Vytis" is not self sustaining, but dependent on your support. Remember in the Bible about the Good Samaritan that helped! May your council help, also.

A substantial treasury also helps create new activity. The Center officers can plan future activities knowing they have a few dollars in excess that they can put to good use. They can invest it; they can make necessary improvements toward K. of L. possessions; they can make presentations and plan drives.

Please consider this serious duty and strive to do your bit. Frank Gudelis, our treasurer, is anxious to hear from your council and receive the donation that you can arrange to give to the Supreme Council. Please mail it to him.

Al Wesley, Vice President

ĮSTEIGTA NAUJA KUOPA

Šiuo metu suorganizuota nauja Lietuvos Vyčių organizacijos kuopa Cincinnati, Ohio. Keli nariai iš 96-tos kuopos, Dayton, Ohio dalyvavo spalio 26-tą Cincinnati vyčių kuopos steigiamajame susirinkime. Prisirašė 12 narių, jų tarpe ir keli nauji naujai atvykę lietuviai. Tikime, kad šis skaičius žymiai padidės sekančiuose susirinkimuose.

Cincinnati mieste lietuvių mažai ir lietuviškos parapijos nėra, bet mūsų laimė, kad tenai dabar gyvena kun. Povilas Gailevičius, O. P., nuoširdus lietuvis patriotas ir Lietuvos Vyčių organizacijos narys ir rėmėjas. Dėka jo pasidarbavimo, gavome progą šią kuopą įsteigti. Tikime, kad nauja Cincinnati kuopa, palaikydama artimus ryšius su Daytono kuopa ir dalyvaudama Ohio-Michigan Apskričio veikime, pakels lietuvių vardą tame garsiam mieste, kur ligšiol nebuvo jokio lietuviško veikimo.

Pranas Gudelis,

Ohio - Michigan Apskrities
Pirmininkas.

UŽUOJAUTA

Ilgamečiui Vyčių organizacijos 4-to laipsnio nariui Pranui Vaškui, Newark, N. J. (29), mirus jo sesutei A. Staknis, kuri gyveno Fanwood, N. J., ir taip pat a. a. Staknis šeimai Lietuvos Vyčių organizacija reiškia gilią užuojautą.

Lietuvos Vyčiai

MŪSŲ "JAUNIAUSIAS" VYTIS

Garbės narys Mykolas Norkūnas linksmai dalyvauja seimo parade, Elizabeth, N. J. Jis nustebino seimo dalyvius atvykdamas iš ligoninės tiesiog į seimą ir visus apdovanodamas Vyčių ženkleliais. Prie jo sėdi Vytė Josephine Adomaitis, 4-to laipsnio narė.

YOUR PRESIDENT and OFFICERS

wish to thank the Knights of Lithuania members for honoring us with the privilege of serving you, and shall do our best to help make it a banner year.

CO-OPERATION

May I point out to all members that it is only through your cooperation that real success is achieved. You, the members, are responsible for the success of all undertakings: no one person and no small board can accomplish the results that are possible if the whole membership acting as one group, in unison and in unity, actually get together and work unselfishly for the good of the whole, not just for the few.

CONSTRUCTIVE SUGGESTIONS

Will you not give some thought to the improvement of your council in the coming year? and then pass your suggestions along to your president? They are welcome — more than that, they are urged, and please let them be suggestions for the benefit of the whole organization.

J. L. Juozaitis, president.

NEW YORK AND NEW JERSEY DISTRICT

To All Affiliated Councils:

Our district's quarterly conference will take place on Sunday, December 4, 1949, at 2:00 p. m. — Lithuanian Liberty Hall, 269 2nd Street,

Elizabeth, N. J. At this conference, reports of our Executive Board members will be given. Due to the fact that matters of utmost importance will come up for consideration and definite decisions will be made, it is, therefore, imperative that each council sends its quota of delegates to the district conference. Several distinguished guests will also address us on topics of vital interest to all members. Refreshments and movies will follow.

Charles Bason

NEW ENGLAND DISTRICT BOWLING

Men	Total
1st place — South Boston (17)	1430
2nd place — Norwood (27)	1412
3rd place — Worcester (116)	1365
4th place — Cambridge (18)	1330

Girls	Total
1st place — Worcester (26)	1282
2nd place — So. Boston (17)	1267
3rd place — Worcester (116)	1230
4th place — Westfield (30)	1220

Men's High Single

J. Krasinskas — Worcester (116) 119

Girl's High Single

Helen Gvazdauskas — Worcester (116) 105

High Averages

Girls

80 average and over

Mary Jankowski, Worcester (26)	95
Anne Nevronis, So. Boston (17)	93
Angie Masionis, So. Boston (17)	90
Helen Gvazdauskas, Worcester (116)	89
Anna Miller, Worcester (116)	88
Jennie Kondrotas, Worcester (26)	88
Eleanor Grazulis, Worcester (26)	87
Virginia Bagdonas, Athol (10)	87
Mary Kleponis, So. Boston (17)	86
Milly Vallis, So. Boston (17)	86
Helen Sidlauskas, Norwood (27)	86
Helen Pazniokas, Norwood (27)	86
Gladys Kazlauskas, Westfield (30)	85
Rita Kondrotas, Worcester (26)	85
A. Malin, Cambridge (18)	83
Margaret Alukonis, Providence (103)	83
Franny Kleponis, So. Boston (17)	82
Grace Wilkas, Hartford (6)	82
Rita Chuplis, Worcester (116)	82
Fran Mikelis, Westfield (30)	81
Anne Jutt, Westfield (30)	81
Charlotte Mitchell, Worcester (116)	81
Nelly Lingaitis, Westfield (30)	80
Helen Sabaitis, Norwood (27)	80
Stella Markin, Hartford (6)	80

Chicago, Ill. (112)

Our council has a new reporter and, since she is just a tyro at newsmongering, a little thing like missing the deadline last month is nothing to her. But this month we're in!

CONVENTION

Convention gossip is still the mainstay of conversation and the delegates wish to thank their hosts in many cities East for the fine reception they received. Jack Jatis, the Luberts and John Stoskus speak of Providence, R. I. with a particular gleam in their eyes. In fact John S. canceled his plans to visit Boston in order to prolong his stay in Rhode Island. Andy Yuknis attended the convention but his thoughts were often on home for a reason which should make good copy in the next issue of "Vytis".

Val Sarockas came back with a list of new relatives and a very smart New York haircut. Barbara Motiejus established a record for endurance that can't be beat. Ask her to recite "My candle burns at both ends". Sylvia Raczkus got top honors having been elected Supreme Council secretary. Or is that glow

from another source, Sylvia? Gus Gudas is already counting the weeks left until the next convention.

We were proud to welcome our Supreme President, Jack Jatis and Recording Secretary, Sylvia Raczkus at our council meeting in September. Frank Vaskas of Newark visited in Chicago after the convention. We enjoyed seeing you, Frank.

A Lithuanian Affairs Committee in accord with the requirements of the national convention, was elected. Sylvia Raczkus, Barbara Motiejus, John Stoskus and Tony Lubert make up the committee.

ROMANCE

Weddings are the things this fall. First on the list were Ed Pocius and Anele Stumbris (36). We're glad to welcome Anele as a member of our council.

Other weddings of the season are Jean Karons to William Degutis, Ruth Shimutis to Ed Kazlauskas, and Jeanne Sauciunas to Walter Sellman. Carol Masiliunas caught the bouquet at Ruth's wedding so we know where the next congratulations will go.

Our council president, Al Leberes and Vicki Korsak are newly engaged and very happy.

SOCIAL

The September Social, hay-rack ride, was a great success with John Pocius and Arlene Karieva acting as hosts. Your reporter feels that Stan (Casanova) Balzekas had the best time of all with Jack (Straw) Yerkes running a close second.

INSTALLATIONS

Don Varnas Post, second home of many council members held its installation of officers on October 8. Tony Yuknis, John Stoskus and Vyt Lubert of our council were so honored.

OCTOBER DANCE

Our annual dance was a great success thanks to Tony Lubert, c h a i r m a n, and a very fine committee consisting of John Pocius, Jean Strisko, Val Sarockas, and others. We won't mention Barbara Motiejus because she managed to get her name in the "Draugas" every other day and thus has had her share of publicity. Dottie Miller of Dayton, Ohio, national fin. sec'y., visited over the week-end and proved herself a true Knight by giving her assistance at the dance. We liked seeing her for that and other reasons.

Googles

Men

90 averages and over

Joe Lola, So. Boston (17)	108
Ed Rudis, So. Boston (17)	104
J. Shipper, Norwood (27)	104
Steve Contons, So. Boston (17)	103
J. Krasinskas, Worcester (116)	102
A. Krasinskas, Worcester (116)	101
T. Balutis, Norwood (27)	100
Jule Savilonis, Cambridge (18)	99
Frank Seluk, So. Boston (17)	97
B. Belconis, Providence (103)	97
John Talakowski, Athol (10)	96
J. Pazniokas, Norwood (27)	93
A. Rutelonis, Worcester (26)	93
Vic Juknewicz, Westfield (30)	91
A. Straznick, Providence (103)	91

The first of three bowling roll-offs to decide the New England K. of L. champions of 1950 took place on Sunday afternoon, October 9th, at the Huntington Alleys, Boston, Mass. The above tabulation shows that the South Boston

men's team has a slight edge of 18 pins over the second place of Norwood (27) team, while the leading girls' team of Worcester (26) has a 15-pin edge over the South Boston (17) girls' team. Looks like a very close match entering the second roll-off.

Many of the district councils participated and helped to make this a successful K. of L. activity.

Following the bowling meet, members and guests were invited to the South Boston (17) clubrooms, where there was dancing and refreshments served; also colored slides of K. of L. activities were shown by Larry Svelnis.

The tentative date set for our next bowling tournament is April 23, 1950. This match will also take place in Boston.

Due to the hard work and planning of the sports co-ordinator, Stephen Contons, and the excellent co-operation of all district councils, we had another successful Sports Day.

John Contons

Dayton, Ohio (96)

MEMORABLE CONVENTION

Our delegates returned home from the national convention full of new ideas and with determination of increasing our knowledge of the Lithuanian language, culture and improving our council to the highest extent.

Wonderful memories still haunt us about the convention, especially the cruise on the Hudson River. To many of us inlanders it was a thrill to see the outlines of New York, New Jersey and the Statue of Liberty. Council 52 should be proud of the outcome of the convention and the committee should be commended for the excellent program.

CONVALESCING

We wish quick recovery for Eleanor Ambrose who is now convalescing from an operation. Your active-ness and smile is greatly missed at our meetings and folk dance practises, Eleanor.

PARISH

Our members should be congratulated for so willingly donating their time to work at our parish's annual garden party. Our efforts were not in vain as the affair was a huge success.

BOWLING

Our K. of L. Bowling League is well under way, with six teams making up the league. This year's officers are Eloise Sluzas, president, and Pete Petkus, treasurer and secretary. The league meets every Sunday evening at 5:30 p. m. at the Royal Bowling Alleys. Members, if you don't know how to bowl, now is the time to learn. Wonder how many gutter balls Mary Ann and Eleanor Ambrose will throw this year? Will Mike Petkus' team win the trophy, again? Who will average the highest score among the girls this year? Kay Sluzas, Petronella Zelinskas, Sally Miller, Anne Scott, or will Kitty Zubrick, Ambrose girls, Anne Gudelis or Anna Del Miller turn in some surprising games? Do you think Mickey Mikalauskas will learn to bowl as effectively as he has learned to dance? Buddy Greene and Jim Kavalauskas may give him stiff competition as always! Will Vincas Vaitkevičius and Steponas Bucmys (although bowling is completely new to them) give our old timers some competition? These and many other interesting facts are remained to be seen and followed throughout the bowling season. How about the rest of you members? Planning to be present at our next bowling meet and joining in the fun?

LITHUANIAN CLASSES

After a summer recess from our Lithuanian classes, Father Katariskis is again holding regular classes, every Thursday evening at the

EXECUTIVE BOARD OF THE NEW YORK AND NEW JERSEY DISTRICT K. OF L.

(Standing) Anne Klem, treasurer, district chairman of Lithuanian Affairs, and an active member of Harrison-Kearny (90); Larry Janonis, trustee, president of New York (12) and chairman of the district sports committee; Ann Mitchell, 2nd vice-president and active member of Elizabeth (52), especially during the past national convention; Walter Staskus, 1st vice-president and president of Harrison-Kearny (90); and Josephine Rusas, membership secretary and active member of Great Neck (109).

(Seated) Josephine Adams, secretary and active member of Elizabeth (52); Father A. Kasper, spiritual advisor of the district and of Elizabeth (52); Al Wesey, district president, also national vice-president of the Knights of Lithuania. Not in the picture is Helen Pinkin, district and national trustee. The district holds its meetings quarterly. The next meeting is to be held December 4th, in Elizabeth, N. J.

parish hall. How about a good turnout members?

LITHUANIAN AFFAIRS

Our Lithuanian Affairs Committee has added three new members, Mary Miller, Anne Scott and Alphonas Monas. Petronella Zelinskas is chairman of the Lithuanian Affairs Committee of the Ohio-Michigan District.

Kitty Zubrick, Mary Ann and Ele-

anor Ambrose, Anne Gudelis, Petronella Zelinskas, Sally and Anna Del Miller, Bernard Greene, James Kavalauskas and Mike Petkus will be our delegates to the Ohio-Michigan District Convention with Council 102, of Detroit, Michigan, as the host. Dorothy Miller and Frank Gudelis will be the representatives from Council 96, as the Supreme Council officers.

Dottie

Detroit, Mich. (102)

BOWLING

With the season well under way, the bowling alley is once more the place to go to on Sunday afternoons. Competition is keen, with the Charles & Son team only a few points ahead of Alytaus Bar. The highest game to date was rolled by Tony Jeckewicz, a neat 204. Terry Zaliagiris is still the star among the girls, with her 191 game. Betty Brinza has the dubious distinction of having the lowest average, a nice little 54.

MEMBERSHIP DRIVE

Our spies have returned from their Eastern tour with all sorts of tales. The saddest story they tell, is about the New England District campaigning to bring in more new members than the Mid-west during the coming year. We shall let them dream, while we effortlessly enroll five new members for every prospect they are capable of luring. As a good start we offer Violet Kieuber, Ruth and Mart Wagster, Al Mickus, Pete Podolskas and Malvina Stapan, who joined at our last meeting. It is also reported that Father John is devoting much time to giving lectures on proper nourishment.

ENERGETIC, RAY MEDONIS

We wouldn't say Ray Medonis is exactly overworked, merely being president of the Bowling League (he has obtained backers for all eight teams), chairman of the District Convention Committee, (working on both dance and banquet committees and collecting ads), a member of the Sports Committee, sings with the Lithuanian Radio Choir, finds time to bowl on another league, and still manages some social life.

A MORTICIAN AMONGST US

To add a little excitement to our lives, we hired a hall and had a social following our October meeting. A one-man committee, Frank Peterson, supplied us with a variety of refreshments. The occasion was made memorable by celebrating Chuck (Digger O'Dell) Stepanauckas' recent graduation from Mortician's School.

VISITOR

We were pleasantly surprised by a week-end visit from Clara Milackavich of Dayton, Ohio (96). We hope she enjoyed herself at the bowling alley and the picnic.

LEGAL SECRETARY

Looking for legal advice? Anne Ambrose is the girl for you to see. She just quit working for a judge, only to accept a position in an office of five lawyers!

CONVALESCING

Ed Zelinskas was not dropped on his head when a baby. He waited until he was old enough to own a motorcycle and performed the rites himself. All kidding aside, we hope you have fully recovered, Ed, and will be able to bowl with us soon.

SOCIAL

Having a party at Gena and Gus' is becoming quite a habit. One we hope will never be broken. A very informal time was had by those who attended the "Hillbilly Jamboree".

FELICITATIONS

Eleanore and Joe Bakanoske, are proud parents of a baby boy.

SOJOURNING

Those two nomads, Anna Mae Uznis and "Donna" Nausedas have taken off again. This time they are headed south to spend a few days with Dotty Miller in Dayton, O. Terry Bender is taking her vacation at that time and will go along for the ride. She says she is visiting her sister, but why the new wardrobe?

Bobutė

Cambridge, Mass. (18)

LIETUVIŠKA PORA

Our most eligible bachelor is no longer known as such. Yes sir, November 12 marked the wedding of our forever active and always popular fellow K. of L'er, Al Marcin, to Miss Frances Winsky of Worcester. We wish both Al and his bride Frances all the luck and happiness in the world!

While we are on the subject of weddings, it would be well to note that everyone is still talking about the wonderful time they had at the recent wedding reception of our council's top 1948 female bowler Helen Pakalniskis and George Yuse.

MEMBERSHIP

The entire council heartily welcomes two new members into its steadily growing ranks. The two members are John Markunas and Bob Dixon. We all know what their presence will do to our improving men's bowling team. These two lads are more than adequately adept at rolling up stratospheric scores. With the help of John and Bob we hope to give plenty of woe to any council brash enough to challenge us to a tournament.

CONCERNING HEALTH

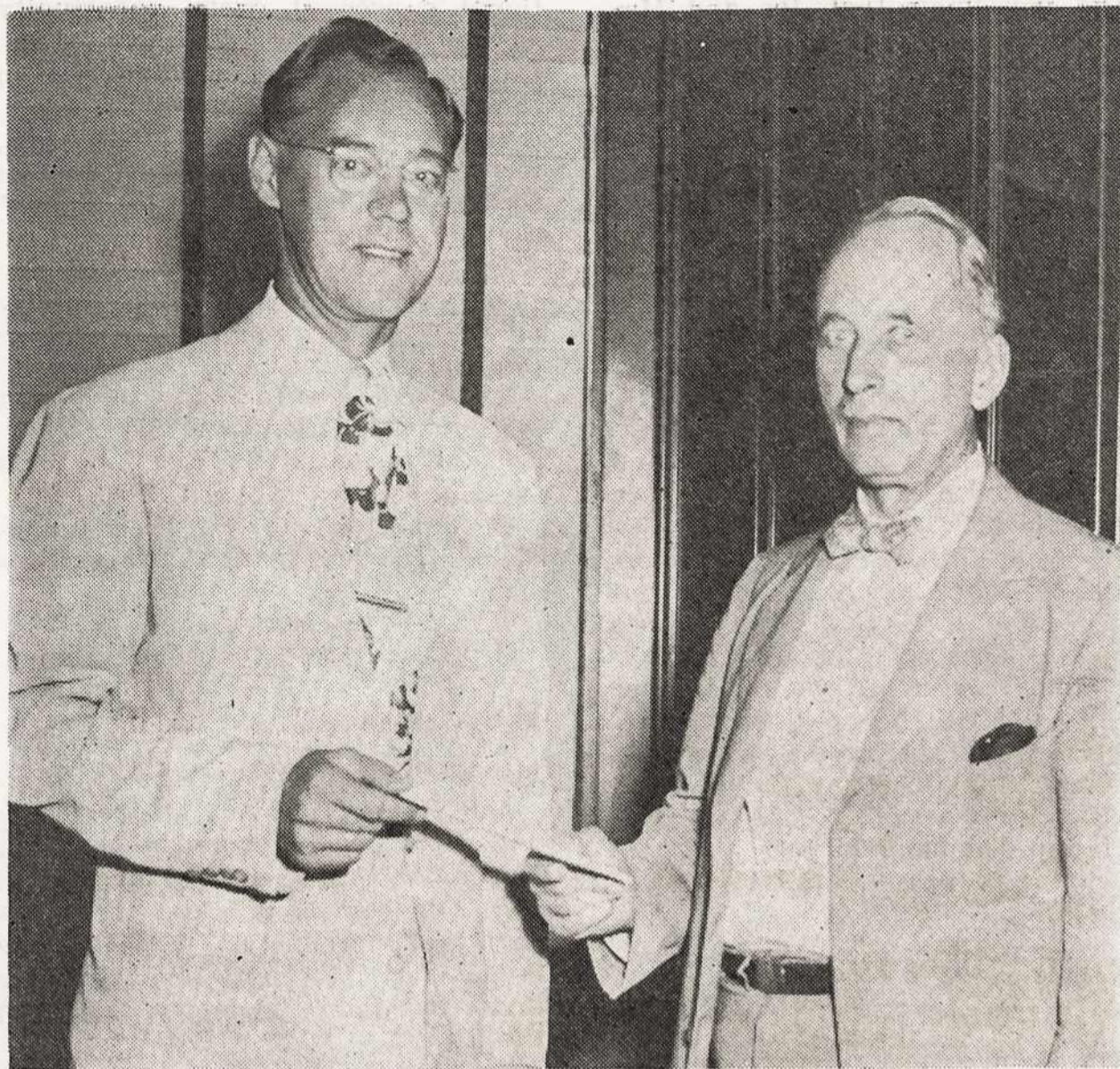
Al Marcin is directing a corps of Council 18 members in canvassing our parish and acquainting it with the value of having their chests X-Rayed during the present Tuberculosis prevention drive.

HERE AND THERE AND THIS AND THAT:

Ted Mankus, vice-president and now acting president in the absence of Al Jankauskas (our goodwill ambassador), was enforcedly AWOL

from our October meeting. He was ill, reports say... Al Marcin pinch-hit for the B. C. freshman... John Markunas' only comment after having been greeted as a new member was, "Need any money?" Thereupon he was quickly introduced to Jean Malin, our purse strings holder... Thursday night, October 13 marked our 1949 bowling season's first intra-Council "Bowlaway"... A big hand for Julie Savilonis, Veto Pilkonis and Ann Pakalniskis for organizing this year's bowling activities... Helen Zukas certainly was worried for two reasons at our October meeting. First, she had "a bad cold" and had to forego reading the minutes of the previous meeting — something she does admirably well; and second, she forgot to attend choir rehearsal. John Janunas is still looking for bet money on bets he never made on the recently expired American League pennant race... We behaved ourselves at the October 4th meeting and it was well we did! For sitting in a rear orchestra seat was late arrival Father Frank Beksha, our amiable chaplain... "Smilin" Vin Zukas once again "found" himself isolated with the girls at the October meeting... Discussion on the annual Halloween party brought out many interesting comments... Pete Puzin showed how well read he is on Emily Post et cetera by saying, "Dress for the occasion"... Al Jakutis was practical about the whole affair — "Get in the spirit of the thing; look the same," was his comment to those who were stumped regarding a costume... All Ann Pakalniskis worried about was whether there would be any apples... Al Marcin assured her there would be plenty of them... Also among the missing from our last month's meeting was Pauline Malin... And almost among those not attending was "Stranger" Frances Bukaveckas who strolled in after the meeting had ended... Good to see you Frances and come again... Eleven of us members stormed Roger Williams Park for Providence's October 8th dance... On the basis of her exhibition on the trip down to Rhode Island, Frances Tamulynas was officially crowned gum popping champion... From now on, Al Kontrimas will be known as "Mr. Video"... Millie Wilcinski and Helen Zukas have earned the honor of being called the "convention twins" because of their consistent presence "ant seimū"... Witty Pete Puzin wondered whether the devaluation of the British pound had anything to do with our treasury balance after Jean Malin had given her report... Al Marcin, Millie Wilcinski and Al Jakutis comprise our council's Ritual committee... Ann Pakalniskis is one of our Public Relations Directors and the other is:

SCOOP.

K. of L'er Attorney John J. Grigalus, Associate Commissioner of the Metropolitan District Commission of Massachusetts, and President of the South Boston Lithuanian Citizens Association, receiving from Mr. Bowen, president of the South Boston Savings Bank, the deed to the new building which the Association recently purchased from the bank.

Worcester, Mass. (26)

DISTRICT CONVENTION

Thanks a million, Council 116, Worcester, Mass., for arranging such a wonderful new England District Convention. The Nightmare show was most entertaining. The business session was very interesting including the reports on the national convention and activities in the district. We expect to accomplish much before we meet again at the annual district meeting to be held in Waterbury, Conn., next spring.

Louise Grazulis gave a detailed report on the district convention at our last meeting; also Angie Sarapas and Kathie Yakutis on the national convention held in Elizabeth. While in that part of the country, Angie and Kathie took in the sights of New York City, Brooklyn and New Haven. They're still talking about the wonderful time they had.

Worcester was well represented at the fall dance in Providence. Jennie Kondrotas hired a little Ford and eight girls squeezed into it. Thanks, Bertha Ciocys, for your lovely hospitality.

BOWLING

The next day at Southie proved to be a good one for our girls' bowling team at the tournament. Mary Jankowski, Ellie Grazulis, Jennie and Rita Kondrotas, and Anne Rutelonis received high scores. We're going to get in plenty of practice between now and the next tournament so as too insure winning the trophy.

Our Bowling League consisting of six teams bowls every Friday night at the 20th Century Alleys. Captains are Charlie Tagman, Vin Luckasavage, Tony Morkunas, Al Bender, Joe Katauskas and Al Rutelonis.

SEMI-FORMAL DINNER AND DANCE

Not much time left, boys and girls, to get your bids for dates in time for the semi-formal dinner and dance. Hillcrest Country Club is a beautiful spot. The evening is going to be one of delicious food, good music, modern and folk dancing. Get those reservations in now!

IN AID OF ST. CASIMIR'S SCHOOL CHILDREN

A Military Whist will be sponsored by our council, the Blessed Virgin Sodality and the St. Casimir Choral

Club jointly, in order to raise funds for the annual Christmas Party for the children of St. Casimir's School. Enrollment this year is close to 300, so every member's cooperation is needed. The committee includes Fr. M. Tamulevich, Rita and Joe Delonis, Ruthie and Vitti Gadilauskas, Jennie and Paul Puras, Joe Sakaitis, Vin and Louise Grazulis.

ON LEAVE

Eddie Grazulis was recently home on leave from the Navy. He has returned to Great Lakes, where he is awaiting assignment to Pensacola, Fla. as a Naval Air Cadet.

ALONG EDUCATIONAL LINES

We seldom see Bob Yakutis. He's busy attending Clark University. We hear he has a part in the Dramatic Society presentation of Othello. Keep up the good work.

LITHUANIAN CLASSES

Classes in Lithuanian, under the direction of Miss Angela Sidlauskas, are in full swing at the clubroom every Wednesday night. The attendance is rapidly increasing.

NEW MEMBER

We welcome Leo Misunas, who has signed on the dotted line!

"Tom, Dick & Harriet"

Pittsburgh, Pa. (62)

Council 62 reporting after a brief pause! Our winter months will be very busy months if all of our plans work out.

BOWLING

Right now we are in the midst of very high competitive bowling. Each bowler is trying to uncrown Andy Rozger, present titleholder of the highest average and the high one game. Much to our surprise, Sue Mazzeika made the honor roll by gaining a score of 155. One must have a score of 150 or better to be on the honor roll. Bunny Rozger is capably taking care of our funds; we will see what can be arranged at the end of the bowling season.

Our Halloween Party was held last month under the leadership of Helen Palecki. Our members enjoyed the party very much.

LITHUANIAN DISPLACED PERSONS

We have injected new blood within our council's veins! Several Lithuanian displaced persons joined last month. Also our meeting was conducted entirely in Lithuanian. Usually our minutes are read in Lithuanian and the meeting would lapse into English. But our last meeting was even closed with Lithuanian words. Lai gyvuoja lietuviai!

Best wishes are in store for Nele Rozger who will be married to Charles Adomaitis on Thanksgiving Day.

"Newsie"

South Boston, Mass. (17)

COMMITTEE REPORTS

Our monthly meeting was held on October 11th in our clubrooms with John Contons presiding. There were important matters discussed and reports given. Vic Anchukaitis gave a report on the work of the Supreme Ritual Committee and the Communion luncheon. Reports on Lithuanian Affairs, New England district and national conventions, bowling roll-off, and our November dance were most favorable. At the close of the meeting, refreshments were served.

BOWLING

Bowling practise for our K. of L'ers takes place each Monday evening at our alleys. We would like to see more of our members attending. New members are always welcome to join in the sport.

DISTRICT CONVENTION

We wish to thank Worcester (116), hosts, for the grand convention. The Knightmares Show and dance was most entertaining. Ed Vaskas must have inherited some of his Uncle's (Joe Lola) writing ability. Many of our members attended the convention and enjoyed the week-end convention very much and especially thank the host for the delicious supper served.

ROLL-OFF

At the Bowling Roll-off held in Boston, the majority of the district councils were represented. Our boys bowled exceptionally well and received top honors. Joe Lola was in rare form, but what happened to John Contons! Our girls bowled well, too, but not good enough to beat Worcester (26). Refreshments and dancing followed at the K. of L. clubrooms.

NEWSIES

Joe Lola and John Contons must be very fond of fishing in order to get up at 3:00 a. m. Ditto Terry Valis.

Alge Mitkus looked very intellectual reading his national convention report with his dark, horn rimmed glasses. Who were you trying to impress, Alge?

Did you notice John Contons rush over to rescue the Jamaica Plain girls from the clutches of Ed Vaskas (116) at the Providence dance?

Poor Vic Anchukaitis!! He is working so hard on the Ritual and the Communion luncheon that he finds no time to relax.

Pat and Al Akule are having some trouble arranging our November dance. But it will all be ironed out soon, if I know Pat and Al.

Mary and Franny Kleponis helped to increase our girls' bowling score at the roll-off. They come from a bowling family — Sister Ann is very good, too.

Did you know that Joe and Marian Mat are taking up Square dancing now and enjoy it very much?

I think Angie Masionis cured John Contons of spotting the girls 20 pins.

Aldona Jacobs enjoyed dancing with a certain Worcester boy so much that she missed him at the Providence dance.

Genie Glineckis, novice at the Brockton Convent, is far from being lonely on visiting days. Many of her friends visit her every week. Mary Apollis, Ruth Burbulis and her sister, Regina and Lenore see her frequently.

Larry Svelnis showed us his colored slides taken at the national convention and at Mr. and Mrs. Akule's wedding. They were lovely, Larry.

Nomination of officers for the ensuing year will be held this month. All members are urged to attend this important meeting for the good of the organization.

Happy Thanksgiving!

SUNSHINE

New England District

CONVENTION

The semi-annual district convention was held on Sunday, September 25 in Our Lady of Vilna Parish Hall, Worcester, Mass., with delegates from eleven councils attending. Bronius Kudirka, president of the district, presided.

Among those present who greeted the delegation were: Rev. John C. Jutkevičius, national spiritual advisor; Rev. M. Tamulevičius, district spiritual advisor; Rev. M. Stepaitis, O.F.M., of Greene, Maine; Rev. V. Puidokas; Rev. J. Bakanas; also M. A. Norkunas, founder; A. Vasilauskas of the L.R.C.A.A.; and Anna Mae Uznis of Detroit, Mich., former national officer. A telegram from J. L. Jatis, national president, was read.

Reports of the officers and standing committees followed. Joseph Matachinskas, delegate to the 36th national convention held in Elizabeth, N. J., gave an account of what had transpired.

The report of the Sports Day held this past summer, honoring Al Blozis, and given by Bronius Kudirka, co-chairman, was favorably accepted as one of the most successful affairs sponsored by the district.

A number of resolutions were presented and passed upon. It was also urged that all effort be expended to form a Senior group or groups within the district in order to interest former members in rejoining the organization.

It was unanimously accepted that more members should endeavor to be Lithuanian-minded in their activities to speak the language, sing Lithuanian folk songs, dance the tradi-

tional dances at every opportunity as well as carry on the work of the Lithuanian Affairs Committee in their respective communities.

Members of Council 116, hosts, were given a rising vote of thanks for their kind hospitality throughout the convention days.

Bertha Ciocys, newly-elected national vice-president, spoke briefly on the need for recruiting members into the organization.

An invitation to hold the next district convention in Waterbury, Conn. was accepted. It will be held the last Sunday in April, 1950.

A prayer led by Rev. M. Tamulevičius, concluded the business session.

Bertha Ciocys,
N. E. District Secretary.

Worcester, Mass. (116)

MINSTREL SHOW

Our annual parish minstrel show will take place Thursday evening, November 17th, at the Mechanic's Hall. Our council is taking an active part in its production. Vitie Chunas is general chairman. We cordially invite our fellow members to attend the affair.

25th ANNIVERSARY

Next year, our parish will commemorate its 25th anniversary, and for this purpose our church is being remodelled. In order to help defray expenses, our council sponsored a whist party October 21st. Marion Lucason was in charge of this affair. The group picture which was taken by our member, John Puras, at our last meeting, will appear in the 25th anniversary book.

CLUBROOM

The grand opening of our clubroom was October 28th, at which time a Halloween party was sponsored. The committee deserves commendation for the time, effort and work put into making our clubroom possible. The clubroom is open every evening. All are cordially invited to visit it.

BOWLING

At the district roll-off held in Boston, both our men's and girls' teams came in third. There are two more roll-offs before the trophies will be awarded. We still have a chance.

SERVICE BOUND

We understand that Shirley Miller is contemplating on joining the WAVES. We wish her success in serving Uncle Sam.

KNIGHTMARE SHOW

Our annual show which took place during the district convention, was received favorably by all members and guests. We are now looking forward to our next Nightmare Show.

"Moon-Struck"

Elizabeth, N. J. (52)

NEW OFFICERS

At our annual meeting, the following council officers were elected: Charles Oskutis, president; Victor Yurkunas, vice president; Marion Bernotas, recording secretary; Frances Butkus, financial secretary (re-elected); Frank Lisevick, treasurer; Veronica Krezonis, correspondent; Peggy Merrit and Ann Baronas, welfare committee members; Charles Rusteika and Eva Potts, sports; Peter Kasilionis and Phyllis Sundel, social co-chairmen; Charles Grincius (three-year term), Adolph Oskutis (two-year term), and Helen Pinkin (one-year term); Rev. Anthony P. Kasper, chairman of Lithuanian Affairs; Josephine Adams, Helen Pinkin, Ann Staboris and William Senkus, assistants; Daniel Degutis, membership. The meeting was held at the Lithuanian Liberty Hall, on September 20th.

DISTRICT MEETING

Delegates to the New York — New Jersey District K. of L. meeting held in Kearny, N. J., were: Helen Pinkin, Ann Staboris, Frances Butkus, Victor Yurkunas and Charles Oskutis; also Ann Mitchell (2nd vice president) and Josephine Adams (secretary) of the district were present. Father A. P. Kasper is our spiritual moderator and advisor of our council. Joseph Boley, past national president, was our honored guests at the district meeting. A recording by Rt. Rev. Msgr. Mykolas Krupavičius, chairman of the Lithuanian Liberation Committee, was also heard.

BOWLING LEAGUE

It had been decided to enter two men's and two women's bowling teams into the district's bowling league, which commenced October 30.

IN CORPORE

Our members will receive Holy Communion on the third Sunday of each month, at the 8:00 o'clock Mass.

CHARITY

A donation by our council was presented to the Pioneer Homes Rambler's Social Club benefiting its Polio Fund card party, which was held October 5th in St. Joseph's Hall.

MEMBERSHIP DRIVE

Our membership was increased by the following new members having been installed: Charles Anderson, Frank Ruzga, Charles Chaponis, Mary Barcos and Helen Linkus.

BASKET BALL

Our council is to sponsor the Sts. Peter's and Paul's Senior C.Y.O. basketball team, this year.

"Ronnie"

JOHN R. JENUSAITIS, M. D.

Dr. John R. Jenusaitis, son of Mr. and Mrs. John W. Jenusaitis of Waterbury, Connecticut, has just opened his office in his native city.

His preliminary education he had obtained at St. Joseph's Lithuanian Parochial School and Crosby High School, Waterbury, Conn., from which he had graduated. His undergraduate work he had taken and completed satisfactorily at Holy Cross College, Worcester, Mass. Continuing his education in the Commonwealth of Massachusetts, he matriculated in Tufts Medical College, Boston, from which he had graduated. He then enlisted during World War II in the U. S. Navy. At present he holds a Reserve Commission as Lieut. J. G. (Medical Corps), U. S. Medical Reserve.

Dr. Jenusaitis served and completed his internship at St. Mary's Hospital, Waterbury, Conn., where he had also been a Resident in Surgery for one year.

The local people of Waterbury have manifested their interest in Dr. Jenusaitis by having him the Medical Examiner for the Lithuanian Independent Club and the Lithuanian Citizens Political Club. Among his numerous other fraternal and social organizations he is also a member of the Knights of Lithuania, Waterbury, Conn. (7). "Vy-tis" is proud to announce that Dr. John Robert Jenusaitis has opened his office for the general practice of Medicine and Surgery at 23 Cooke Street, Waterbury, Conn. It is gratifying to notice that our young professional people are keeping up their contacts with the people of their origin by taking part in their civic and fraternal organizations.

Great Neck, N. Y. (109)

After a full and active summer season, our council is looking forward to its fall and winter season with just as much enthusiasm! Dances, bowling and basketball are among the activities we have on our calendar for the coming months.

ANNIVERSARY DANCE AND DINNER

Our 15th Anniversary Dance held the latter part of September turned out to be a huge success. We were very glad to see Maspeth (110), Elizabeth (52), Linden (113), Newark (29), Brooklyn (41) and other New York councils so nicely represented there. Thanks go out to Bertha Stancavage, Mary Truss, Lil and Joe Remenchus and Starsy Wesley for the appropriate and novel decorations.

Our anniversary dinner at the 115 Club on October 2nd, brought all of our members together for a toast in the celebration of the K. of L's 15th year of existence in Great Neck. We are honored to still have with us a few of the first organizers and charter members of Council 109, some of whom are Al Wesey, Lou Ann Sosar, Ann Martens, John Malis and Mary Kober.

NEWLYWEDS

Mr. and Mrs. Stanley Bukunt were married on September 24; and Mr. and Mrs. Al Wezwick's wedding took place on October 1. LOTS OF LUCK for a happy married life to both couple.

It was nice to see our lil' Eva Ippoliti back from Maine for a short visit here last month.

BOWLING

The bowling season has begun. Each Wednesday evening, at 8:30 p. m., we bowl at the Little Neck Bowling Alley. So how about some more of you 109'ers coming out and joining in the sport? We sure appreciate "Slim" Kober's little pointers on "how to make an easy strike", and we also wonder if he'll ever run out of abbreviations in grading our strikes and spares!!

BASKET BALL

The boys seem to be very enthusiastic about basket ball and they hope to get started as soon as possible. Looks like we're going to have a good team, too.

NAUJI NARIAI PRISIRAŠĖ

We wish to extend a very warm welcome to our newest members, namely, Amelia Chapin, Gladys Banks, Pauline Chekatauskas and Zenon Prusas. And we had all better brush up on our Lithuanian if we want to keep up with Zenon!!

"TeNiner"

Hartford, Conn. (6)

CLUBROOMS RENOVATED

Fall time is clean-up time and one may find our boys these days busily cleaning up the clubrooms. The game room has finally gotten its new coat of paint the boys having planned all the color schemes. Up on a ladder one may have found Paul Kriksciun mixing paint in a discarded can of Ballentines. Mickey Kripas was appointed Ambassador-at-Large, what with all those gay stripes of paint and emblems someone painted on his uniform to denote his standing. His brother Johnny added to the crew's confusion. He got his share done even though he did amble along in an indifferent sort of way. Amongst those found swabbing the deck were Joe Adikonis and John Kriksciun. Oh yes! More help came in the form of Charlie Buskey and Danny Madeska. We are deeply grateful to these boys for their exceptional work.

BASKET BALL

Many basket ball enthusiasts have been realized since Father Francis started organizing a men's basketball team. Bi-weekly the boys practise in the school hall, to better basket ball form. It is rumored that the married gents are in the game just to get back to their original weight when they were single.

DISTRICT DELEGATES

Those who attended the semi-annual New England District Convention were Ella Staum, Dotty Yankauskas, John Kriksciun, Charlie Buskey and Danny Madeska. Dot and Ella were guests of Claire Grigaitis, Worcester, and received the best of hospitality. Ed Grigaitis, her brother, lent a hand in preparing the dinner which we thought was par excellence. We returned home thoroughly satisfied with the convention Knusto, the Radjunases and Ed Ladas. These lucky people!

VEHICLE OWNERS

Buzzing around in new cars these days are Kriksciun, Charlie Buskie, Knusto, the Radjunas and Ed Ladas. These lucky people!

DANCE

Our formal committee is busy promoting a dance for Nov. 26th, at the Rockledge Country Club. Get your gang together, folks and join us. Frances Ambrose will gladly make your reservations.

Several members attended the dance sponsored by the newly-organized council in Northampton, Mass. A good time was had by all, especially by Stella Markin.

TRAVELING BOWLERS

Our participants in the N. E. Bowling meet held in Boston consisted of the usual group with the addition of three new members who

recently joined our organization. We were pleased to have them with us, namely, Grace and Irene Wilkas and Bernie Saukis.

SOJOURNERS

At long last the Ambrose girls returned from their unexpected trip to Chicago. Welcome home, Wandie and Francie.

"MISSING RECORDS"

"Stinky" Stanulis, while in the process of moving out of the premises, uncovered from way back in his closet, the "missing records" we've been searching for quite some time. Now Father Francis and Ed Mazotas can breath a sigh of relief as it will save them much research work.

ANNIVERSARY

Both the Beckers and the Kripas family celebrated their wedding Anniversary. Happy anniversary to both couple.

MOST STUDIOUS

George Petkaitis now spends most of his time in school. George is a day student at the Hartt School of Music and evenings attends classes at the Hartford High. We certainly hope he will achieve his goal.

M. E.

New York, N. Y. (12)

BOWLING

Council #12 opened its bowling season October 2nd with a big turnout at Kannon's Bowling Alleys. We have a men's and a girl's team in the league. The league's season starts on October 30th when we bowl at Harrison-Kearny.

WEDDING

We attended Al Yatkauskas' and Emily Razikas' (110) wedding. George and Vinnie Yatkauskas, usher and best man, wore morning suits and tails. The newlyweds are active K. of L. members in their respective councils and we wish them much happiness in their wedded life.

MEMBERSHIP DRIVE

It was nice meeting some of our former members at the wedding: Frank and Ida Vanis, Pete and Viola Vaciell, Joe Sleder, John Vanis, Anne and Pete Garbincius. It looks most promising that they will rejoin our council before long.

NEWS OF INTEREST

Betty Kscenaitis is sporting her new school ring, these days.

It was so hot at the Yatkauskases wedding that Johnny Bell had to change his suit twice. He also attended another wedding in Newark, and the following evening appeared at our council meeting. He certainly is a busy man traveling around.

We're thinking of appointing Eldy and Tony Simulinas as our official bartenders. It seems that at almost every affair we go to, they're

behind the bar.

We received a card from Elizabeth Banunis while she was on her vacation and from the sound of it, she did have a wonderful time.

Fran Baskis is trying to convince us that the reason the Yankees won the World Series was because they've got Johnny Mize.

Steve Andryauskas is complaining of a bad back and leg injury received from a football game.

ANNIVERSARIES — CONGRATULATIONS

Freda and Frank Samulenas celebrated their wedding anniversary, Sept. 13th, and Anna and Pete Garbincius commemorated their happy day on October 25. On October 22nd, Ann Livitski became the wife of Mike Sera.

Don't forget our council's Varsity Dance — Nov. 26th.

Nosey — but nice.

Maspeth, N. Y. (110)

CONVENTION

We wish to thank Council 52 for the lovely national convention program which was arranged. We enjoyed every minute of our stay in Elizabeth.

RECUPERATING

It seems there has been some K. of L. activity each week-end, except Oct. 1. Joanne (Shirley Mae) Shinkunas, one of our three Muskateers, ever faithful to the Lithuanian cause, was rushed to the hospital and an appendectomy was performed. There's a girl who never has a dull week-end. We're wishing you a speedy recovery, Joanne.

Charlie Gehrling has been driving Walter Wezwick around nigh on to six months now. What has happened to Johnny Shield's car?

TRAVELING MEMBERS

Maspeth council was well represented at Brooklyn (41) dance, and Great Neck (109) affair.

OUR MEMBERSHIP INCREASED

Terry Razickas has rejoined our council recently. Also John Verbal has joined our ranks. We sincerely hope they will be most active in our council.

ELECTED OFFICERS OF THE VETS

Congratulations, Tony Razickas and Francis Talutis, upon your new elective posts. Tony is commander of the local veterans organizations; Fran is historian.

ENGAGED

Eleanor Nedd and Ray Rachalis have announced their recent engagement. Best wishes.

WEDDING CONGRATULATIONS

Emily Razickas of our council was joined in marriage to Al Yatkauskas (12); also Al Wezwick married Betty Jean Jacobs of Great Neck (109). We wish happiness to both couple.

MOPSY

Chicago, Ill. (5)

The council's roaming reporter strikes again! Edward Lukosaitis is now, not only the president of our council, but president of the Chicago Bowling League. The treasurer's office is held by Laura Yucius... Eleanor Macekonis dropped out of the Wolverines bowling team. Her shoes are being filled by John Shimkus. Mighty tight fit!... The committee of bowlers was more than happy to report the bingo party of September 30th was a financial success. In fact, everyone had such a good time, we plan to have another around the Thanksgiving holidays... We're still guessing what Ed Daugird is going to do with the delicate pink and white dressing table lamp he won as door prize at the bingo party.... Ben Nauseda traded in his little coupe for a long sleek smooth job... The excitement created in the parish was due to the visit of the Archbishop of Chicago, Samuel Cardinal Stritch, who administered the Sacrament of Confirmation. Lucille and Virginia Yucius were among those on the receiving end. Laura Yucius and Dolores Stankus, respectively, acted as their sponsors. Mrs. Ben Lenkart was sponsor for Valerie Nauseda who made her Confirmation along with her brother, Ben. The newspapers carried a small item about the ceremony and mentioned a bit about the terrific choir which consists mostly of K. of L. members... Rumor has it that the pastor of a nearby church would like to have our choir sing at the dedication of the remodeling of the church... Wonder why everytime Laura Yucius sees a movie portraying a boat going past the Statue of Liberty, she practically jumps out of the theatre seat?... Add to list of anxious people: Edward Lukosaitis who is waiting for results on his bar exam... Roger Biggus is next in line to give a poker party... Rog also owes us a venison steak dinner... Two new numbers have recently been issued — a boy for Casimir and Evelyn Serpetis, and a boy for Alex and Phyllis Shrivaga... Tony Lukosaitis and his Eleanor were off the waiting list when they got their new Buick, but are on the waiting list now — for an heir... Although Loretta Hushka is still laid up, love cannot be delayed. She is now wearing a sparkler. No wedding date has been set. And what did yours truly wish not too long ago?... Vic Shimkus and his friend Annie should be altar bound pretty soon, huh?... Johnny and his cousin, Pete Williams of New York, made a quick sale of their gasoline station. They're in business for themselves. Maybe their next deal will be a tavern?...

ROPE OF SAND

Philadelphia, Pa. (3)

NAUJA VALDYBA

Sekančią valdybą išsirinko 3-čia kuopa ateinantiems metams: Pirmininkas, Juozas Yanulaitis; vice-pirmininkas, Algis Vaičiūnas; Sekretorė, Elena Saulytė; Finansų Sekretorė, Anastazija (Stacy) Greblauskaitė; Išdininkė, Marytė Yanulaitytė; Išdo globėjai, Al Stankus ir Vytautas Vidugiris; Maršalka, Juozas Utkus.

Have you noticed that twinkling gleam in Milda Klapatauskas' eyes, lately? There could be but one explanation — her forthcoming marriage to a Lithuanian fellow from Cleveland, Ohio.

SVEIKINAM NAUJUS NARIUS

Stanley Aizinas, Vytautas Vidugiris, Henry Kriksciunas, Sigmund Gruneckas ir Lucija Eitminavičius prisirašė prie mūsų kuopos.

It's also nice to hear that Joe Kundrot desires to rejoin!

TELEVISION PARTY

Everyone who attended the television party at Hettie Sarcewicz's house wholeheartedly agrees that a television set has magnetic charm. However, Eddie Valavičius with his dramatic talents and striking costume gave the TV program strong competition. Another added attraction to the party was the tempting food, especially "Hettie's" homemade cake. We all had a most enjoyable evening.

BIRTHDAY GREETINGS

HAPPY BIRTHDAY to the following: S. Greneckas — Nov. 8; Regina Ulozas — Nov. 16; Joseph Ozalis — Nov. 17; Helen Shields — Nov. 21; Nicholas Armata — Nov. 26; and Mary Greblauskas — Dec. 8.

CHORO PRAKTIKOS

Nemalonu girdėti, kad mūsų choro vedėjas Stanley Silas apsigyvens Chicagoje. Neužmirškite, kad choro praktikos įvyksta kiekvieną antradienį vakare.

What is this we hear about our former member, Helen Kuslis, becoming engaged! Speaking of engagements, we extend our heartiest wishes and congratulations to two of our members: Eddie Ramoska and Antoinette Anona. Eddie Ramoska, incidentally, has been a member of our council since 1941. There's a man deserving a hand shake.

RUMOR: Council's bulletin is anticipated.

BUSINESS — MINDED

I hear Helen Bigenis is advancing in her secretarial studies. George Mazeika and Eddie Musuros are looking ahead in the future to find themselves well established as expert accountants.

NOTICE

Are you still on our membership drive? Have any of you thought of

looking around the place you work for future members? Latest statistics show that there are about 10,000 Lithuanians living in Philadelphia, according to a report made at the BALF Convention held at the Benjamin Franklin Hotel, recently. WHERE ARE THEY? Attending the BALF session were: Anastasia Grebloski, Helen Shields and Joseph Utkus.

ACTIVITIES

Lithuanian play, "Piršlybos", and dance following, November 6; monthly meeting at which a Supreme Council member is to be our guest speaker, November 13.

LESSON

Let's have a little more loyalty in our council. When we talk about school spirit, we mean that the students stand by and do all they can for it. Let's show that same school spirit in our own council just as we did at our school team's last competing game for the league trophy. Bear in mind that the person who is loyal gets ahead first. Does each and everyone of us want the back seat all the time? If we are defeated, should we give up or should we strive and put our whole heart to get ahead? Ei Vyčiai!

"Stacy"

K. of L. CALENDAR

- NOVEMBER 13 — Thirty-Fifth Priesthood Anniversary Commemoration in honor of Rev. Joseph J. Valantiejus, pastor of St. Joseph's Church, Waterbury, Conn. He is K. of L. hon. member.
- NOVEMBER 13 — Philadelphia (3) Meeting. Guest speaker to be a Supreme Council officer.
- NOVEMBER 17 — Worcester (116) Minstrel Show.
- NOVEMBER 19-20 — Chicago District K. of L. Conference.
- NOVEMBER 19 — So. Boston (17) Annual Dance.
- NOVEMBER 20 — Miss Polyna Stoska of the Metropolitan Opera Company to give a Concert in Norwood, Mass. Auspices: Cardinal Newman Literary Society.
- NOVEMBER 23 — Worcester (26) Dinner Dance.
- NOVEMBER 26 — Hartford (6) Dance..
- NOVEMBER 26 — New York (12) Dance.
- DECEMBER 4 — New York and New Jersey District K. of L. quarterly conference. Elizabeth (52) hosts.
- DECEMBER 25 — Detroit (102) Christmas Night.
- JANARY 28 — New York (12) Founder's Day Dinner.

Cleveland, Ohio (25)**NEW MEMBERS**

The latest rage here and in every council is procuring new members. So here are some to be added to our list: Pat Balunas, Mary Ringle, Adele Svets, Betty Bazaleski and Al Oskar.

The Card Party held recently was a success... Thanks to all those faithful members who came and supported it.

PARISH BAZAAR

The annual parish bazaar is to be held November 4 to November 13. Let's all support our spiritual advisor's parish!

"IT'S A STRIKE"

That's what is heard coming from 69th Recreation on Sundays at 1:30 and at Skufka's on Wednesdays at 9:30 p. m. Come cheer your favorite team. There are 6 Sunday teams and 4 Wednesday teams. In first place on Sundays is Ursula Yankauskas' team, in second place is Connie Presnik's team. On Wednesdays, the race is pretty tight... with two teams tied for first place! They are Frank Kuncytes' team and Vic Palzes' team. You ought to see our president, Joe Baltrus in action! Does he have a curve ball!! Say, what does Joan Susin do to that Automatic Foul Line? It never rings for her even when she jumps over it.

THEATRICAL PLAY

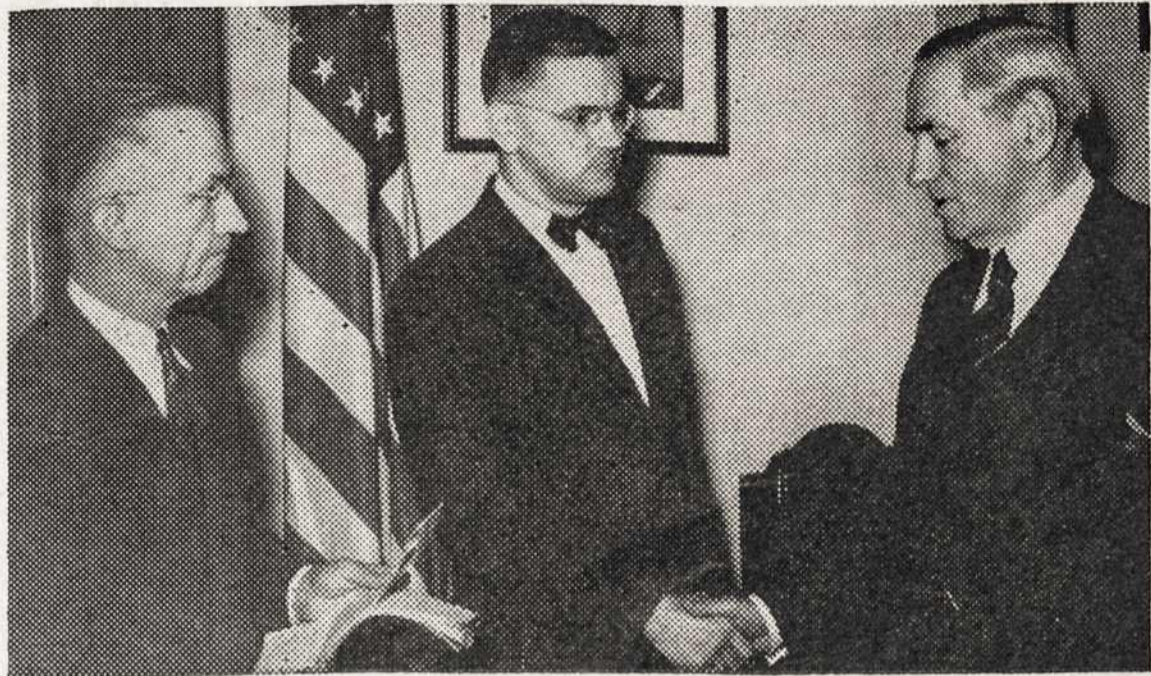
Thanks, Clara Shukis, for your help in typing the parts for us in the forthcoming play.

A WORTHY PROFESSION

When a nurse is needed call on Dorothy Venslovas, our former choir director... She has entered St. John's School of Nursing... Lots of luck, Dottie. Blondie...

Westfield, Mass. (30)**CHANGE OF OFFICE**

At our last meeting, Gladys Jegelewicz resigned from the office as president of our council. We wish to thank her immensely for the time and effort she put in to making our council much larger and more active such as it is.. She is to be commended on the fine work she accomplished. Barbara Navickas will succeed Gladys for the remainder of this year.

BOSTON CITY HALL — On October 27th Joseph S. Matachinskas was sworn in as an Overseer in the Public Welfare Department. Shown in the picture is Mr. Malloy assistant City Clerk, looking on as Mayor James Michael Curley of Boston wishes Joseph luck in his new position.

Joseph Matachinskas, an active K. of L'er of South Boston (17) formerly resided in Worcester where he first joined the K. of L., Council 116. He is married and has three children. His wife, Marian, is also an active K. of L. member. He is at present the New England District Chairman of the Lithuanian Affairs Committee and works with the council's LAC. He was a Trustee in the Supreme Council, Vice-president of C-17, has been on the Board of Directors for many years, has directed several Minstrel Shows and served on many other committees.

He is a veteran of World II and has seen action in the Italian Theatre where he served as a Captain with a Fifth Army Separate Infantry Regiment as Company Commander, Battalion Executive Officer and Battalion Commander. He has been awarded the Bronze Star along with the Combat Infantry Badge for his services in combat.

In addition to K. of L. activities, Joseph S. Matachinskas still maintains an active interest in the Officers Reserve Corps of the Army. We wish our member continued success in serving the people of the City of Boston.

BOWLERS

Nellie Lingaitis and Anne Jutt spend their Wednesday evenings bowling—that's the night all the male teams bowl, too!

VESTUVĖS

This past month two council members were united in marriage. Moni-

ca Jegelewicz became the bride of Patrick Kamins. We wish them loads of luck and happiness. It certainly makes us feel proud to see so many of the members meeting their mates through our K. of L.

SOCIAL

The dance held in Northampton was a great success. The committee in charge deserves much credit. We wish to thank the members from surrounding communities in supporting this affair. organization.

REAL SURPRISE

Helen Griggs was given a surprise birthday party. She received many lovely gifts and well wishes.

HITCH — HIKERS

Tony Rogers and Frankie Jonaitis found a very inexpensive way to get to Boston for the bowling match. They hitch-hiked eight rides before they got there. Jay-bird

TESTIMONIAL BANQUET

in honor of

MYKOLAS NORKŪNAS

Founder of The Knights of Lithuania

SUNDAY, DECEMBER 4, 1949

at 1:30 P. M.

MUNICIPAL BUILDING

535 East Broadway,

South Boston, Mass.

Dinner \$2.50 — tax included